BAN HỌC TẬP KHOA CÔNG NGHỆ PHẦN MỀM CHUỐI TRAINING CUỐI HỌC KÌ 2 NĂM HỌC 2021 - 2022

Ban học tập

Khoa Công Nghệ Phần Mềm Trường ĐH Công Nghệ Thông Tin ĐHQG Hồ Chí Minh

Email / Group

bht.cnpm.uit@gmail.com fb.com/groups/bht.cnpm.uit

Training

Cấu trúc dữ liệu và Giải thuật

Thời gian training: 10h ngày 17/06/2022

Trainer: Mai Hiếu Hiền - KHCL2020

Phan Pham Trong Phúc – ATTN2021

Nội dung Training

I. Các thuật toán sắp xếp

II. Cây nhị phân

III. Bảng băm

IV. Đồ thị

V. Giải đề

- 1. Selection sort
- 2. Insertion sort
- 3. Quick sort
- 4. Merge sort
- 5. Heap sort

1. Selection sort

Ý tưởng:

Tìm kiếm phần tử nhỏ nhất trong dãy có N phần tử, đưa nó về đầu dãy, tiếp tục với N-1 phần tử còn lại. Vòng lặp kết thúc khi dãy hiện hành chỉ còn một phần tử.

1. Selection sort

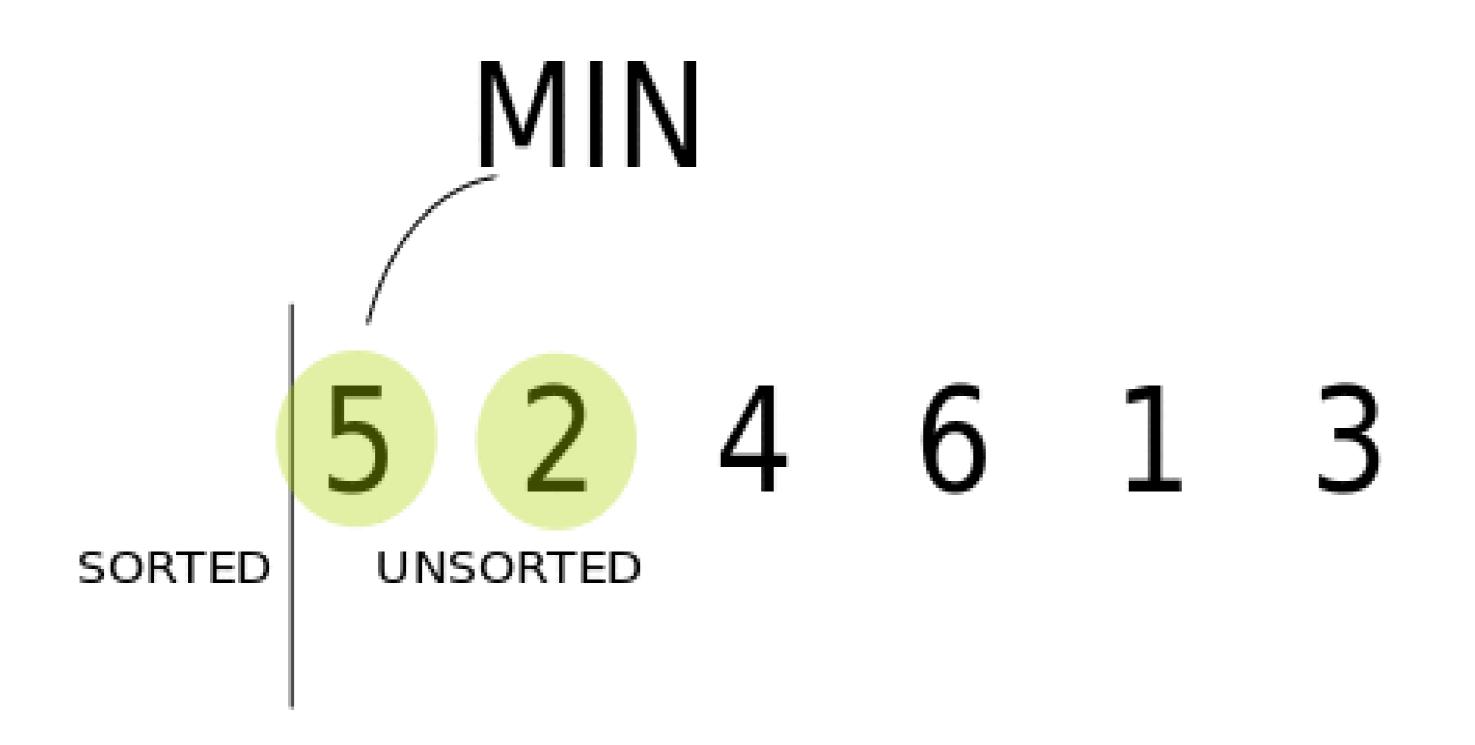
Các bước tiến hành:

- Bước 1: i=0;
- Bước 2: Tìm phần tử a[min] nhỏ nhất trong dãy hiện hành từ a[i] đến a[n-1]
- Bước 3: đổi chỗ a[min] và a[i]
- Bước 4: i=i+1, nếu i<n-1 thì lặp lại bước 2. Ngược lại: dừng.

1. Selection sort

1. Selection sort

```
□void selectionSort(int a[], int n)
           int min;
           for (int i = 0; i < n - 1; i++)
10
               min = i;
11
               for (int j = i + 1; j < n; j++)
12
13
                   if (a[j] < a[min])
14
                       min = j;
15
16
               swap(a[min], a[i]);
17
18
19
```


1. Selection sort

Độ phức tạp:

- Best case: O(n²)
- Worst case: O(n²)
- Average case: O(n²)

2. Insertion sort

Ý tưởng:

Giả sử ta có dãy a[0], a[1], ...,a[i-1] đã được sắp xếp, ta cần chèn a[i] vào đúng vị trí của nó để a[0]... a[i] theo thứ tự. Vị trí cần chèn j cần thỏa điều kiện a[j] ≤ a[i]. Thuật toán lặp đúng n - 1 lần để n phần tử được sắp xếp

2. Insertion sort

Các bước tiến hành:

- Bước 1: i=1; //giả sử có đoạn a[0] đã được sắp xếp
- Bước 2: x=a[i]; tìm vị trí pos thích hợp trong đoạn a[0] đến a[i-1] để chèn a[i] vào
- Bước 3: Dời chỗ các phần tử từ a[pos] đến a[i-1] sang phải 1 vị trí để dành chỗ cho a[i]
- Bước 4: a[pos]=x; //có đoạn a[1]...a[i] đã được sắp xếp
- Bước 5: i=i+1
 - ✓ Nếu i<n: lặp lại bước 2</p>
 - ✓ Ngược lại: dùng

 50
 17
 15
 9
 62
 86
 12
 14
 32
 6

Kết quả:

- 62 50 17 15 9 86 12 14 32 6
- 86
 62
 50
 17
 15
 9
 12
 14
 32
 6
- 86
 62
 50
 17
 15
 12
 9
 14
 32
 6
- 86 62 50 17 15 14 12 9 32 6
- 86
 62
 50
 32
 17
 15
 14
 12
 9
 6

BOÀN KHOA CÔNG NGHỆ PHẨN MỀM BAN HỌC TẬP Sharing is learning

2. Insertion sort

```
20
     □void insertionSort(int a[], int n)
21
22
           int i, key, j;
23
           for (i = 1; i < n; i++)
24
25
               key = a[i];
26
               j = i - 1;
27
               while (j \ge 0 \&\& a[j] > key)
28
29
30
                   a[j + 1] = a[j];
                   j = j - 1;
31
32
               a[j + 1] = key;
33
34
```


2. Insertion sort

Độ phức tạp:

- Best case: O(n)
- Worst case: O(n²)
- Average case: O(n²)

3. Quick sort

Ý tưởng:

Dựa trên thuật toán *chia để trị* (Divide and Conquer), giải thuật Quick Sort phân hoạch dãy a_1 , a_2 , ..., a_n thành 2 phần:

- Phần 1: Gồm các phần tử có giá trị bé hơn hoặc bằng pivot
- Phần 2: Gồm các phần tử có giá trị lớn hơn hoặc bằng pivot

Khi đó ta sẽ có 2 mảng con: mảng bên trái của x và mảng bên phải của x. Tiếp tục công việc với mỗi mảng con(chọn pivot, phân đoạn) cho tới khi mảng được sắp xếp.

3. Quick sort

Ví dụ: thực hiện chạy từng bước giải thuật Quick sort để sắp xếp dãy số sau đây tăng dần, với pivot là phần tử đầu tiên của mảng:

21 45 8 11 53 3 26 49

3. Quick sort

```
16 21 45 8 11 53 3 26 49 31 12
16 21 45 8 11 53 3 26 49 31 12
16 12 45 8 11 53 3 26 49 31 21
16 12 45 8 11 53 3 26 49 31 21
16 12 3 8 11 53 45 26 49 31 21
16 12 3 8 11 53 45 26 49 31 21
11 12 3 8 16 53 45 26 49 31 21
```


3. Quick sort

```
11 12 3 8 16 53 45 26 49 31 21
11 12 3 8 16 53 45 26 49 31 21
11 12 3 8 16 53 45 26 49 31 21
11 8 3 12 16 53 45 26 49 31 21
11 8 3 12 16 53 45 26 49 31 21
   8 11 12 16 53 45 26 49 31 21
```


3. Quick sort

```
3 8 11 12 16 53 45 26 49 31 21
3 8 11 12 16 53 45 26 49 31 21
3 8 11 12 16 53 45 26 49 31 21
3 8 11 12 16 53 45 26 49 31 21
3 8 11 12 16 53 45 26 49 31 21
    11 12 16 53 45 26 49 31 21
```


3. Quick sort

```
3 8 11 12 16 53 45 26 49 31 21
3 8 11 12 16 53 45 26 49 31 21
3 8 11 12 16 21 45 26 49 31 53
3 8 11 12 16 21 45 26 49 31 53
  8 11 12 16 21 45 26 49 31 53
  8 11 12 16 21 45 26 49 31 53
```


3. Quick sort

```
      3
      8
      11
      12
      16
      21
      45
      26
      49
      31
      53

      3
      8
      11
      12
      16
      21
      45
      26
      49
      31
      53

      3
      8
      11
      12
      16
      21
      45
      26
      31
      49
      53

      3
      8
      11
      12
      16
      21
      31
      26
      45
      49
      53
```


3. Quick sort

3 8 11 12 16 21 31 26 45 49 53

3 8 11 12 16 21 26 31 45 49 53

3 8 11 12 16 21 26 31 45 49 53

3 8 11 12 16 21 26 31 45 49 53

3 8 11 12 16 21 26 31 45 49 53

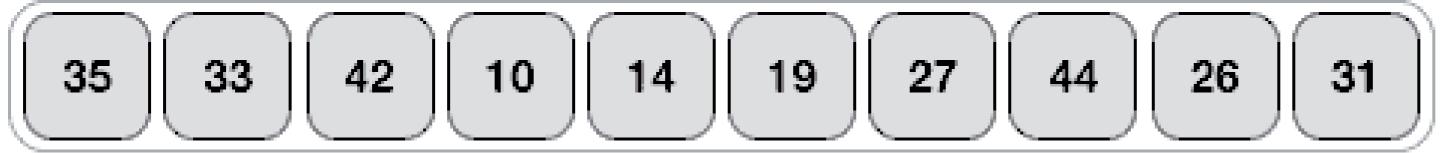

3. Quick sort

Tham khảo: thuật toán phân đoạn với pivot là phần tử cuối mảng

Unsorted Array

3. Quick sort

BAN HỌC TẬP

3. Quick sort

Độ phức tạp:

- Best case: O(nlogn)
- Worst case: O(n²)
- Average case: O(nlogn)

4. Merge sort

Ý tưởng:

Dựa theo chiến thuật Divide and Conquer, chia dãy số thành 2 phần và tiếp tục cho đến khi chỉ còn 1 phần tử. Sau đó sắp xếp từng phần lại với nhau.

4. Merge sort

6 5 3 1 8 7 2 4

4. Merge sort

Độ phức tạp:

- Best case: O(nlogn)
- Worst case: O(nlogn)
- Average case: O(nlogn)

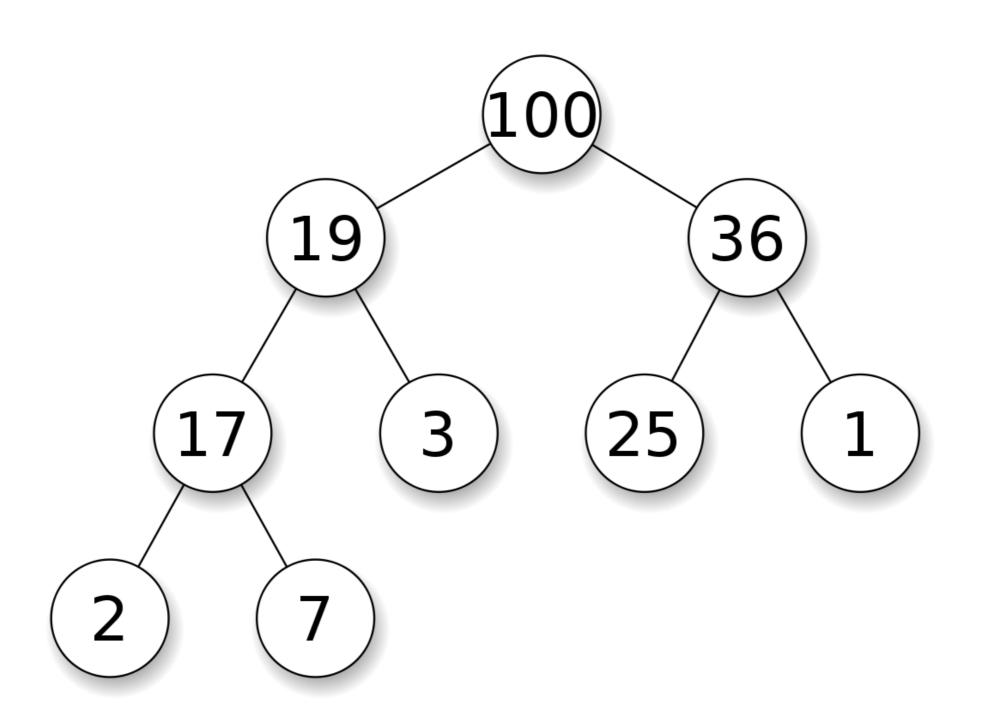

5. Heap sort

Định nghĩa heap:

- Heap là một cây nhị phân
- Giá trị của mỗi nút không bao giờ bé hơn giá trị của các nút con

5. Heap sort

Ý tưởng:

Chuyển dãy cần sắp xếp thành cấu trúc heap

✓ Đặc điểm: tại nút thứ i thương ứng với phần tử thứ i trong mảng sẽ có con trái là 2*i+1 và con phải là
2*i+2 (nếu 2*i+1 và 2*i+2 < n)

Lần lượt chuyển nút gốc của heap đưa về vị trí thích hợp (về phía cuối)

5. Heap sort

Các bước thuật toán:

- Giai đoạn 1: Hiệu chỉnh dãy số ban đầu thành heap
- Giai đoạn 2: Sắp xếp dãy số dựa trên heap
 - ✓ Bước 1: Đưa phần tử lớn nhất về vị trí đúng ở cuối dãy: r=n; hoán vị (a₁, a_r);
 - ✓ Bước 2: Loại bỏ phần tử lớn nhất ra khỏi heap: r=r-1; hiệu chỉnh phần còn lại của dãy từ a₁, a₂,... a_r thành một heap.
 - ✓ Bước 3: Nếu r>1 (heap còn phần tử), lặp lại bước 2. Ngược lại, dừng.

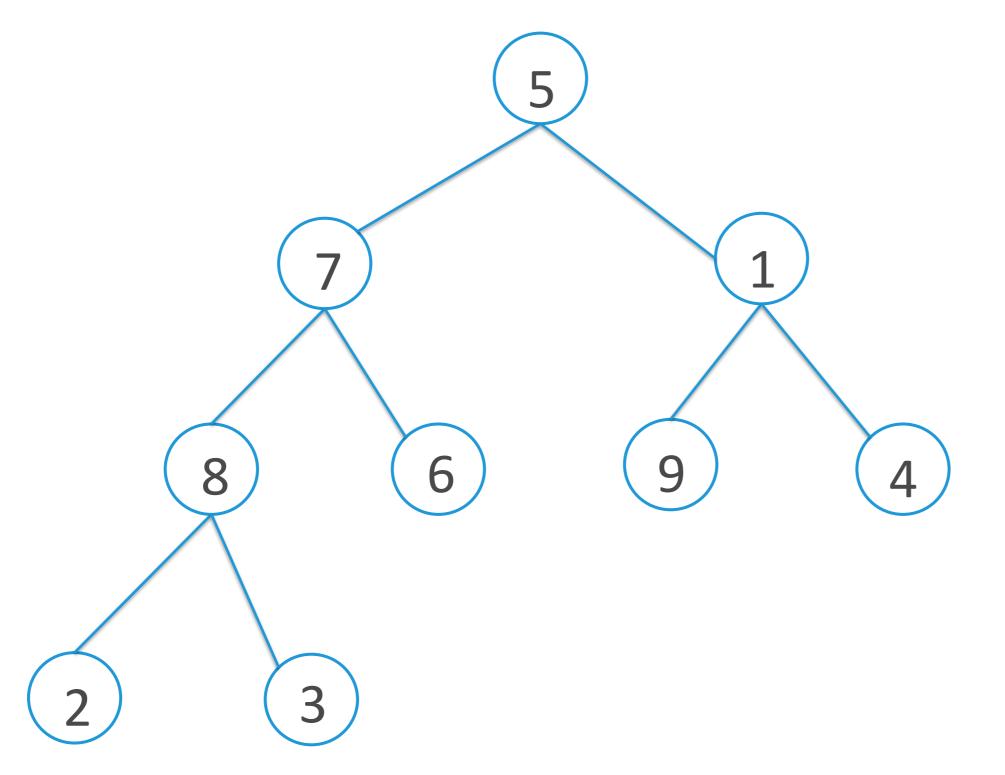

BAN Học TẬP Sharing is learning

5. Heap sort:

A:	5	7	1	8	6	9	4	2	3
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

Giai đoạn 1: xây dựng heap (ở đây dùng max heap)

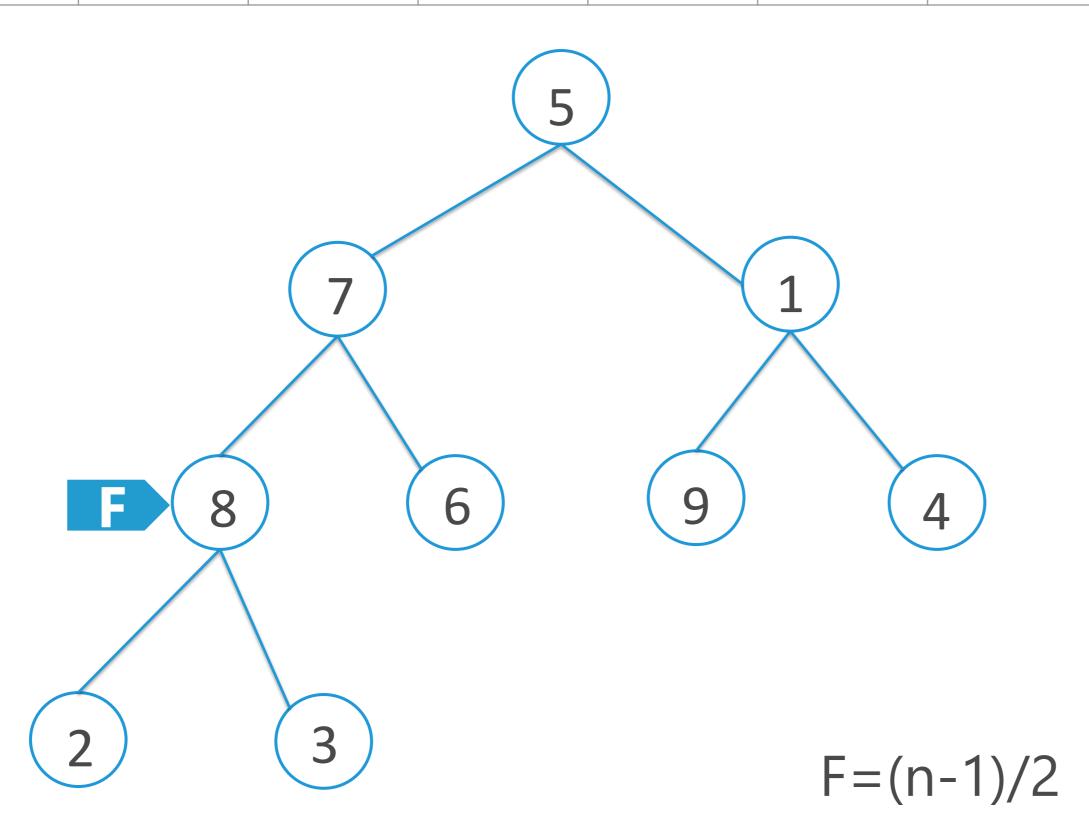

BOÀN KHOA CÔNG NGHỆ PHẨN MỀM BAN HỌC TẬP Sharing is learning

5. Heap sort:

A:	5	7	1	8	6	9	4	2	3
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

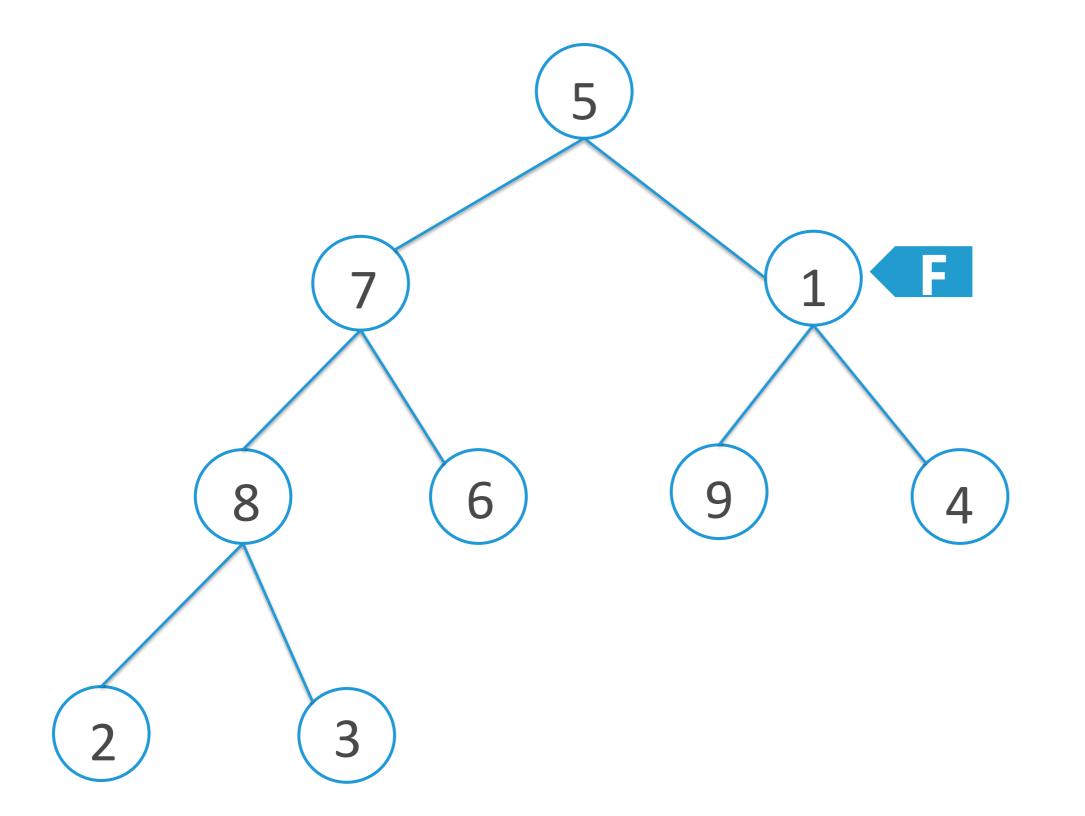

Sharing is learning

5. Heap sort

A:	5	7	1	8	6	9	4	2	3
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

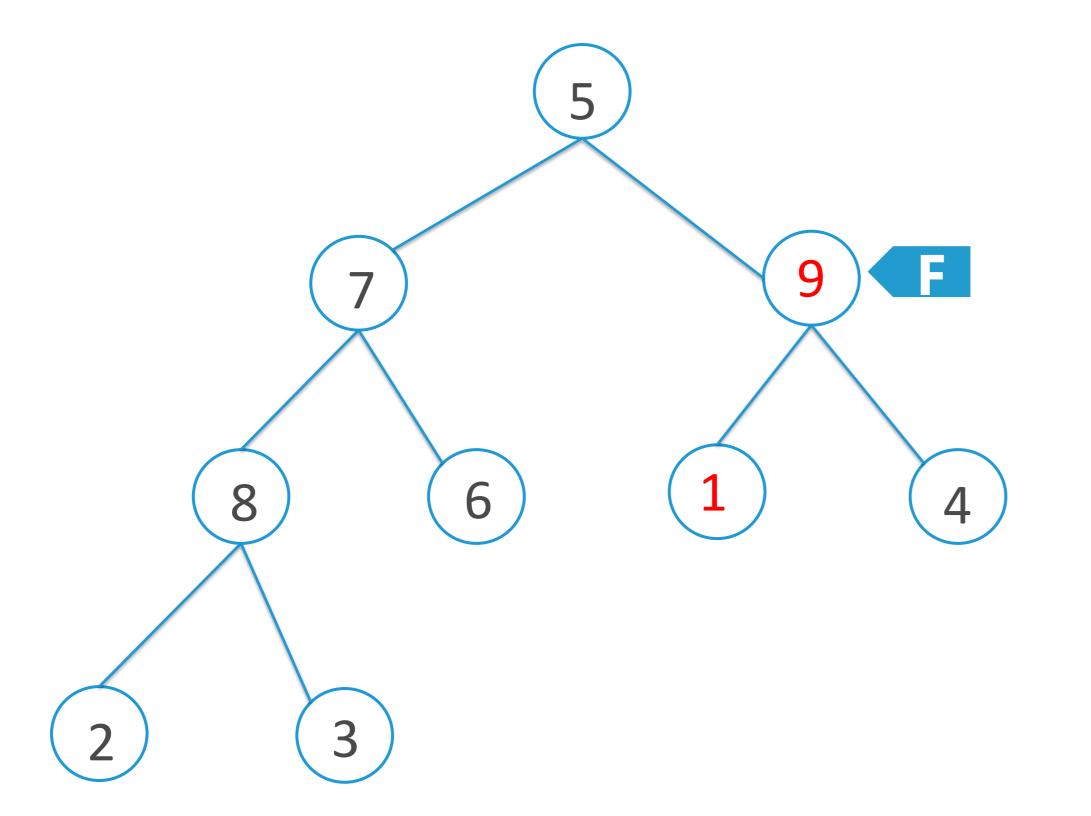

Sharing is learning

5. Heap sort

A:	5	7	9	8	6	1	4	2	3
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

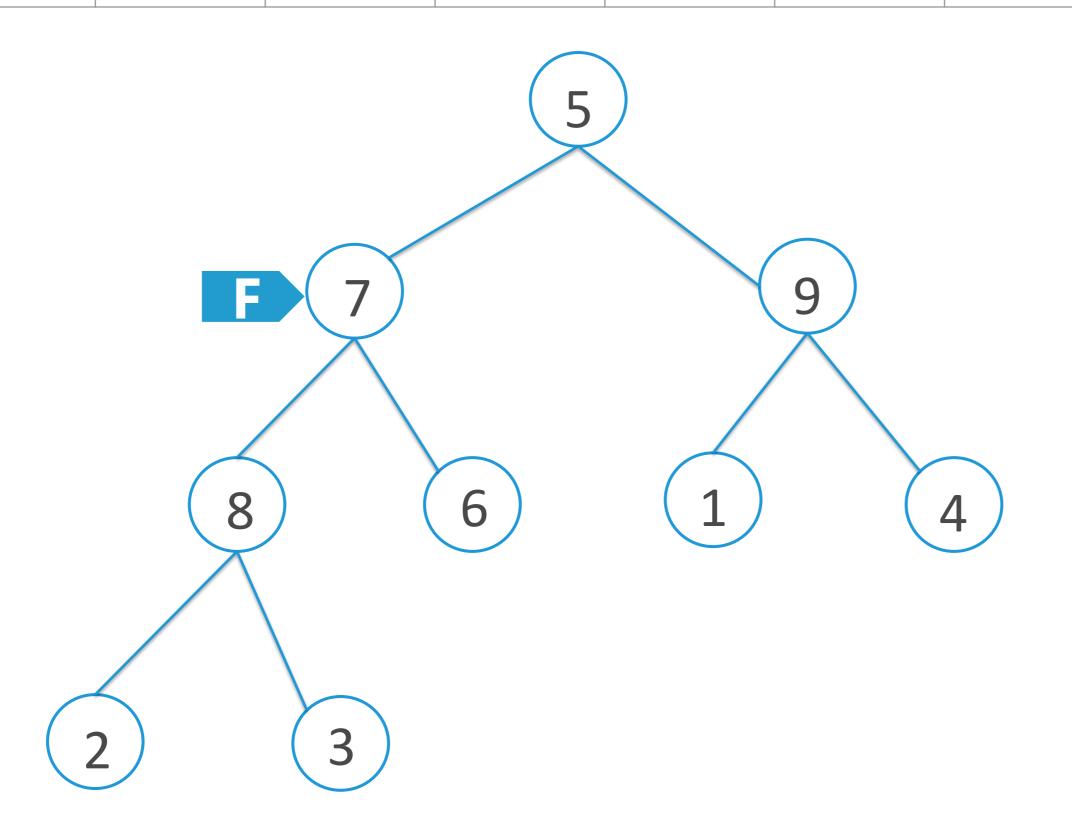

Sharing is learning

5. Heap sort

A:	5	7	9	8	6	1	4	2	3
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

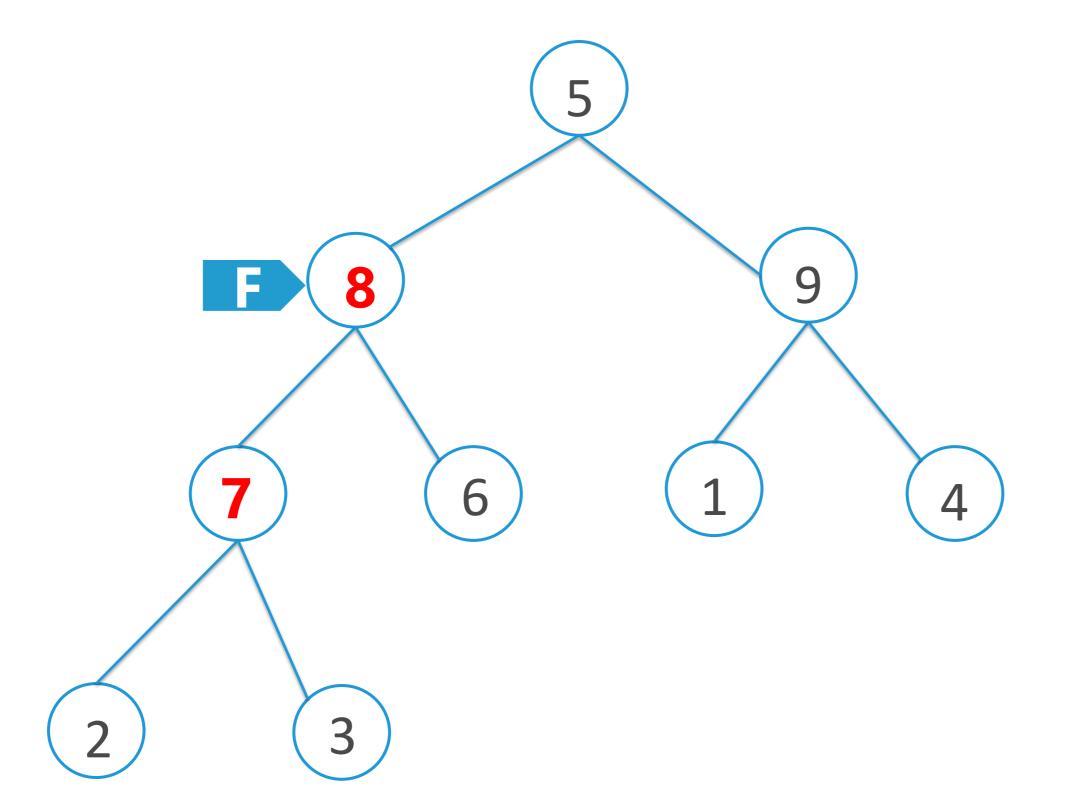

Sharing is learning

5. Heap sort

A:	5	8	9	7	6	1	4	2	3
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

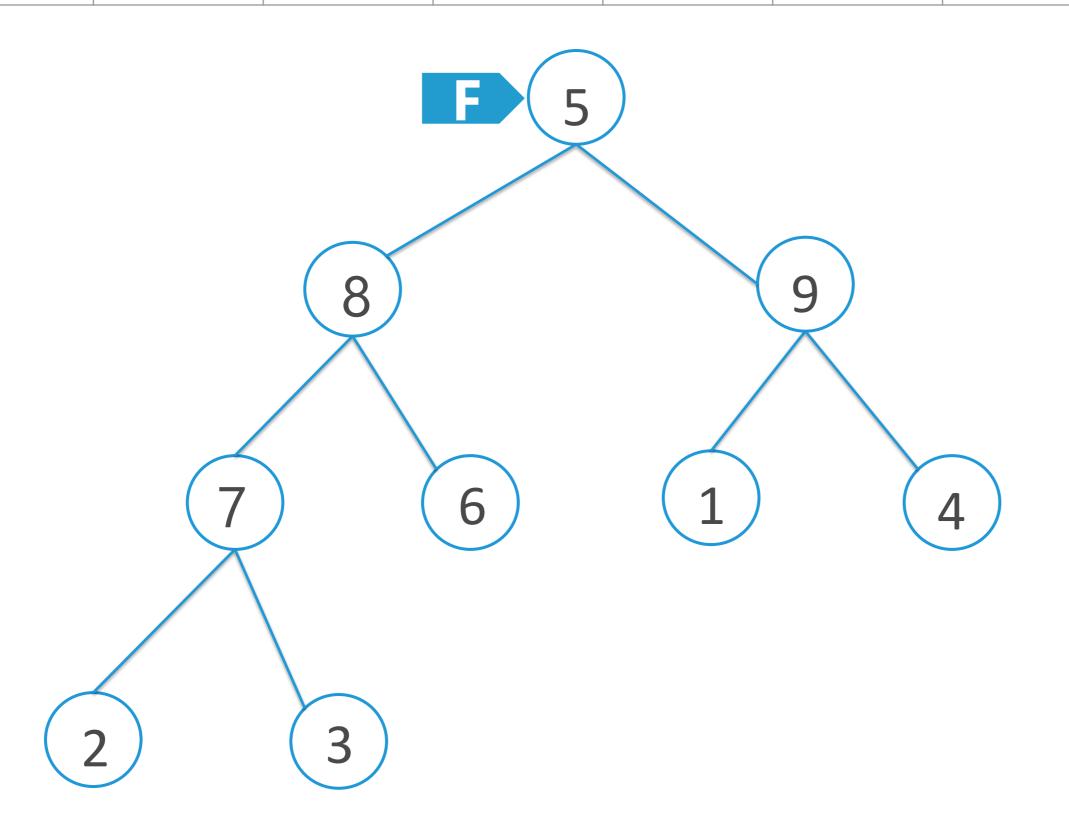

Sharing is learning

5. Heap sort

A:	5	8	9	7	6	1	4	2	3
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

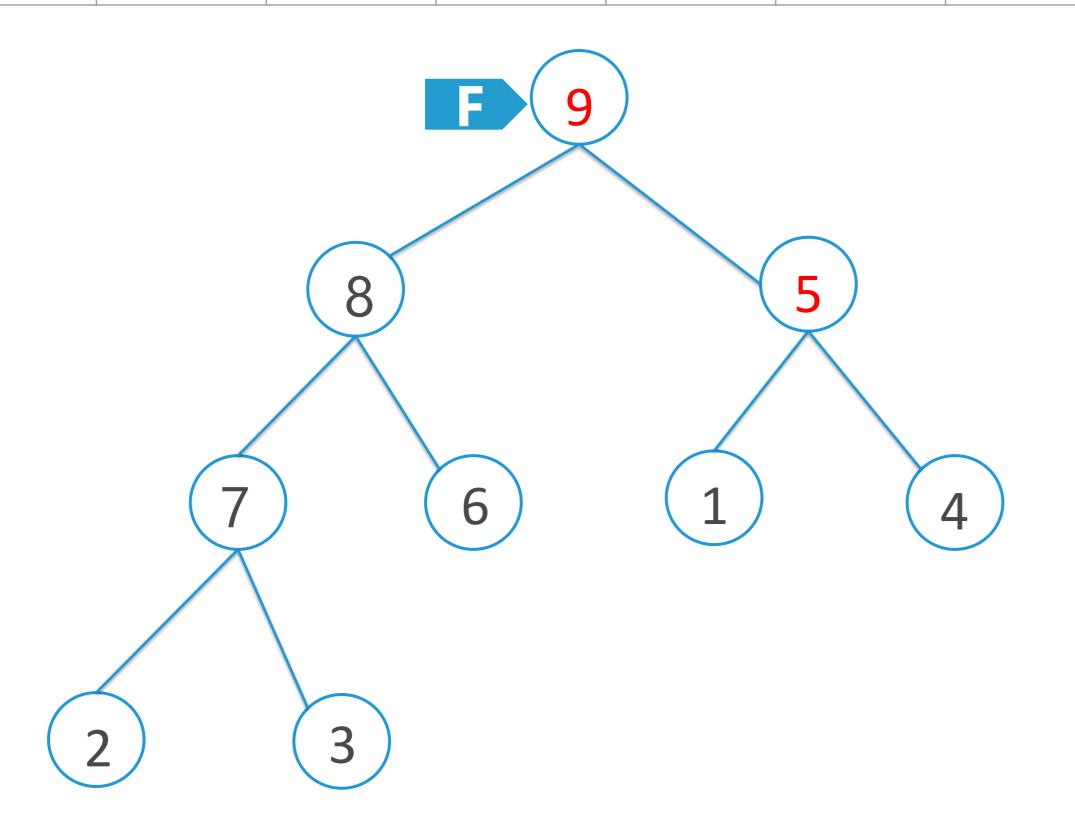

Sharing is learning

5. Heap sort

A:	9	8	5	7	6	1	4	2	3
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

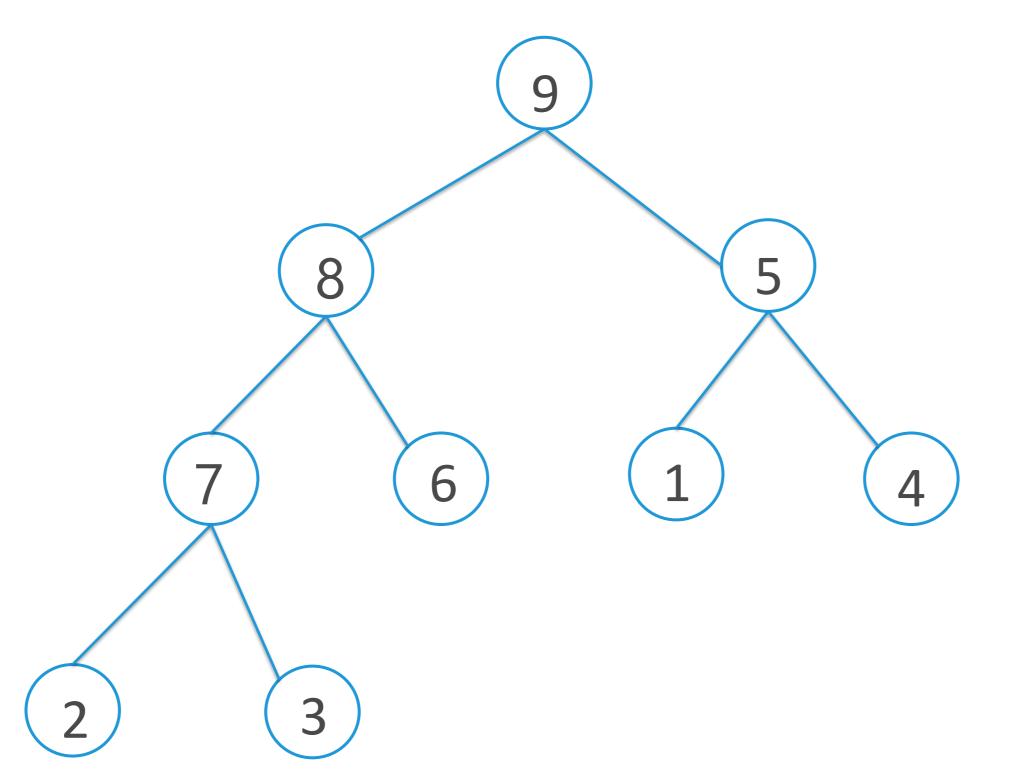

BOÀN KHOA CÔNG NGHỆ PHẨN MỀM BAN HỌC TẬP Sharing is learning

5. Heap sort

A:	9	8	5	7	6	1	4	2	3
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

Giai đoạn 2: sắp xếp dãy số dựa trên heap

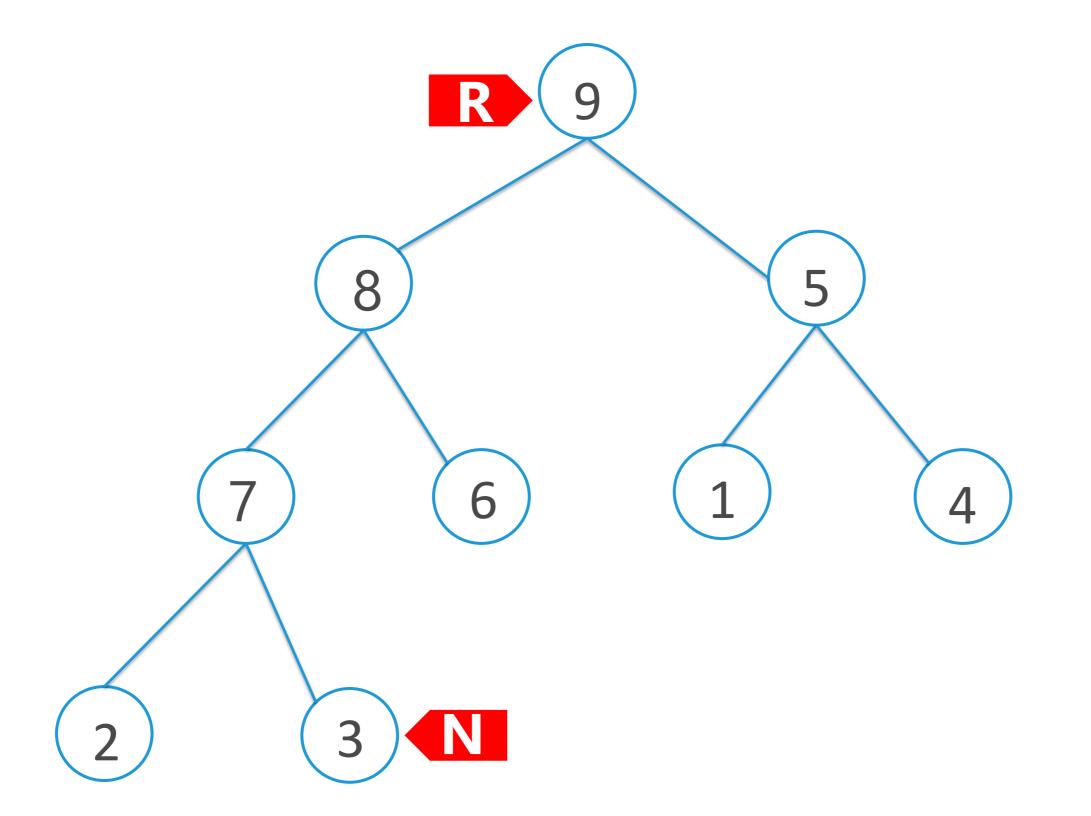

Sharing is learning

5. Heap sort

A:	9	8	5	7	6	1	4	2	3
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

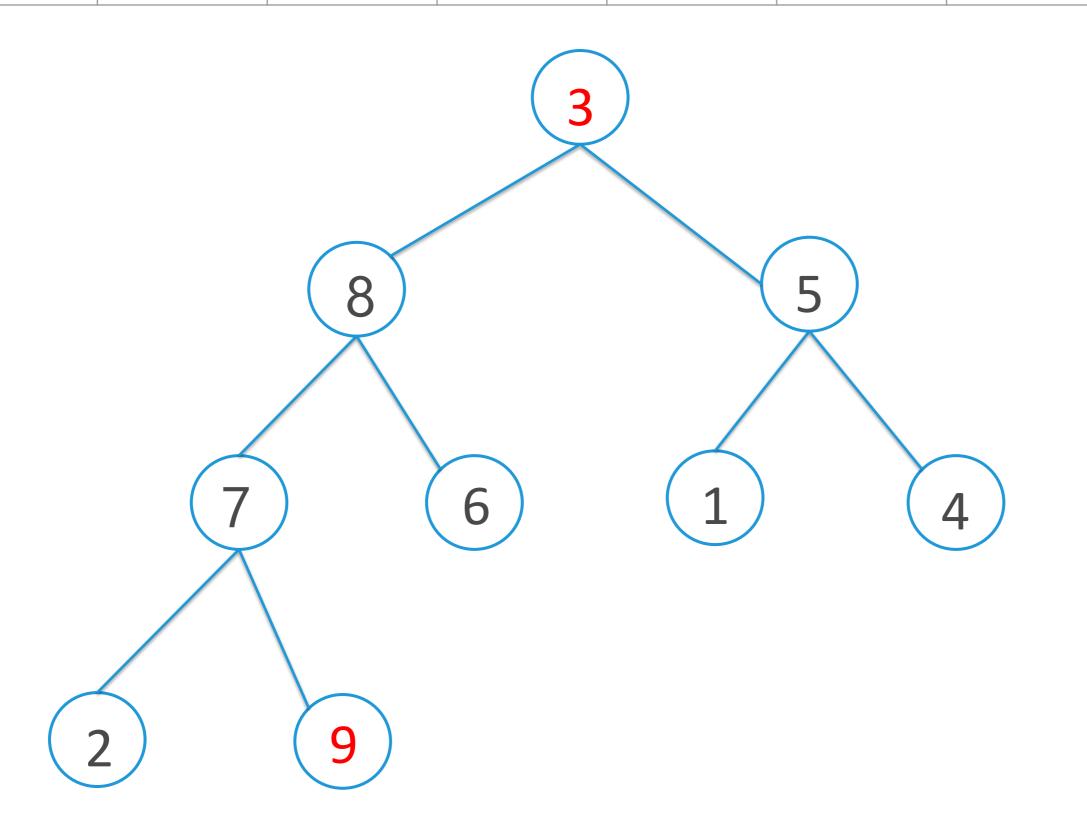

Sharing is learning

5. Heap sort

A:	3	8	5	7	6	1	4	2	9
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

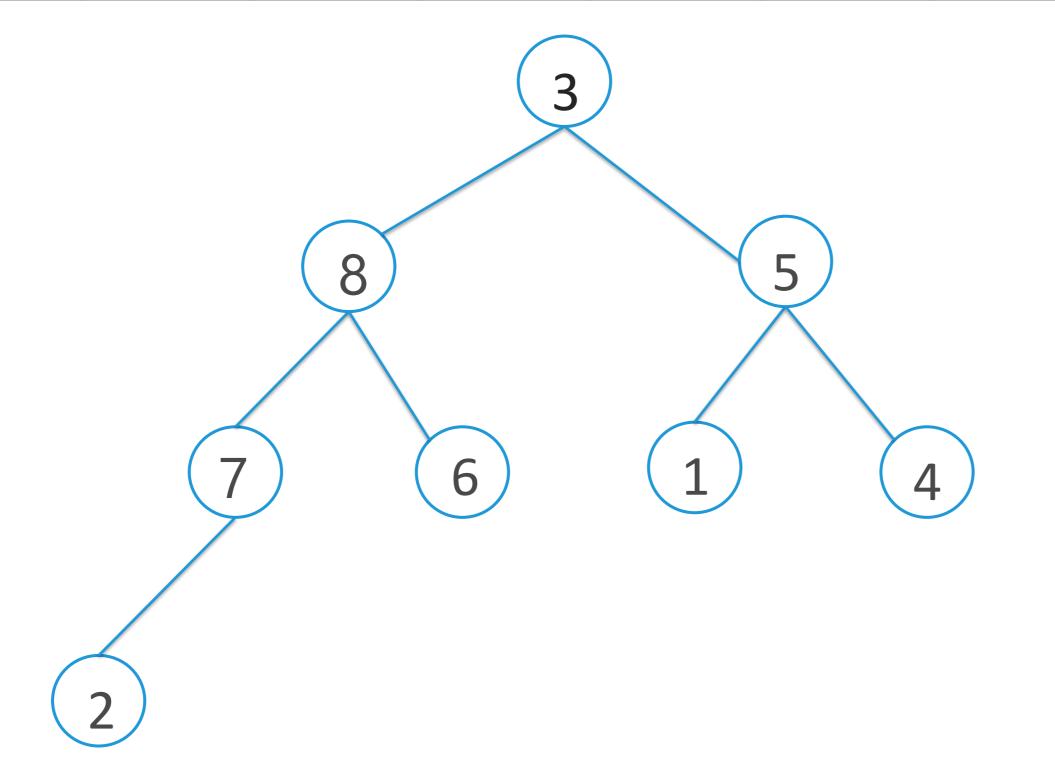

5. Heap sort

A:	3	8	5	7	6	1	4	2	9
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

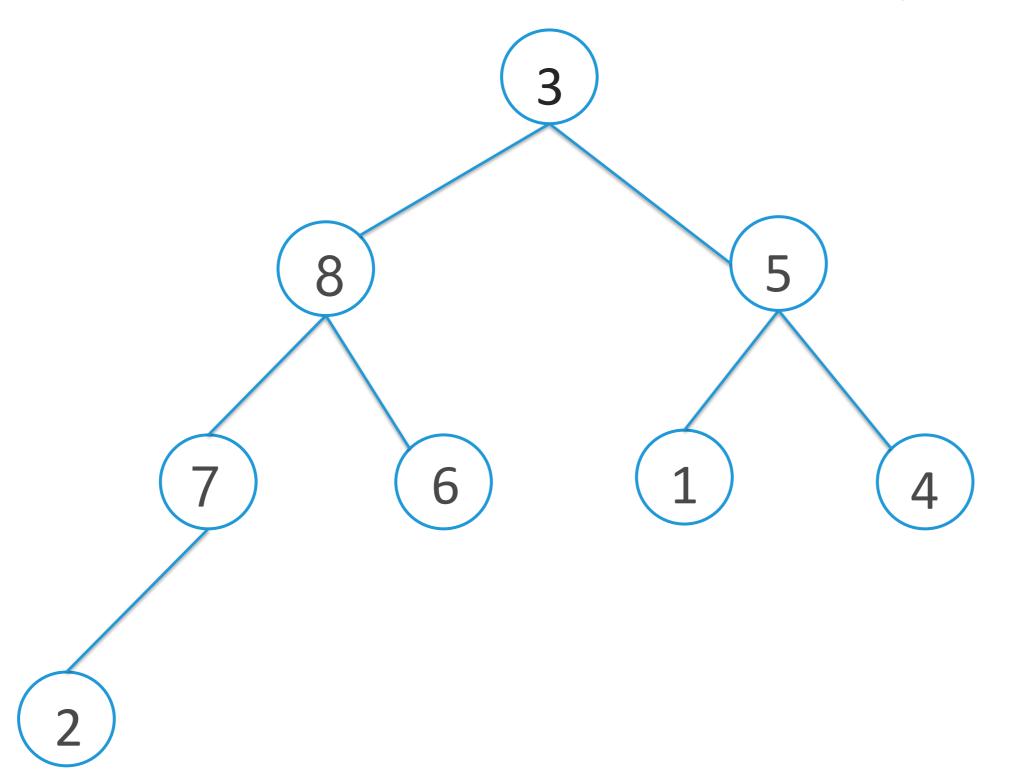
Số phần tử còn lại: 8>1, tiếp tục hiệu chỉnh dãy còn lại thành heap ing is learning

BOÀN KHOA CÔNG NGHỆ PHẨN MỀM BAN HỌC TẬP Sharing is learning

5. Heap sort

A:	3	8	5	7	6	1	4	2	9
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

Tiếp tục hiệu chỉnh phần còn lại của dãy thành một heap:

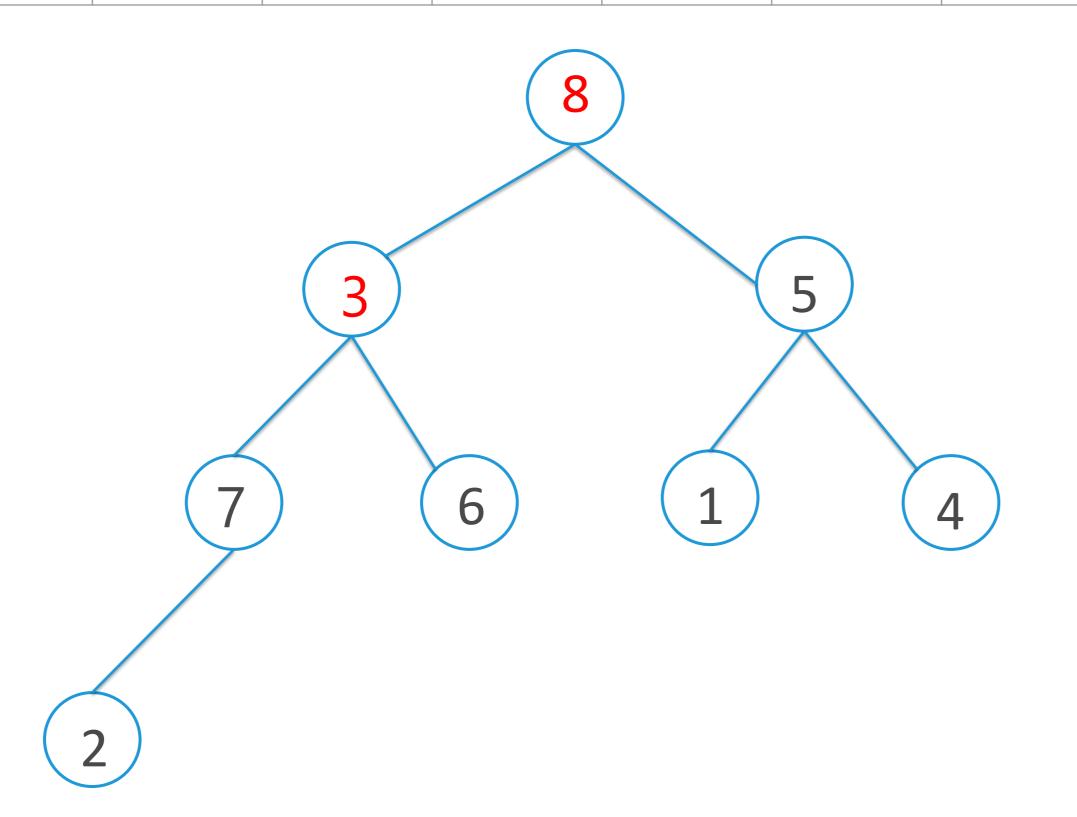

BAN Học TẬP Sharing is learning

5. Heap sort

A:	8	3	5	7	6	1	4	2	9
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

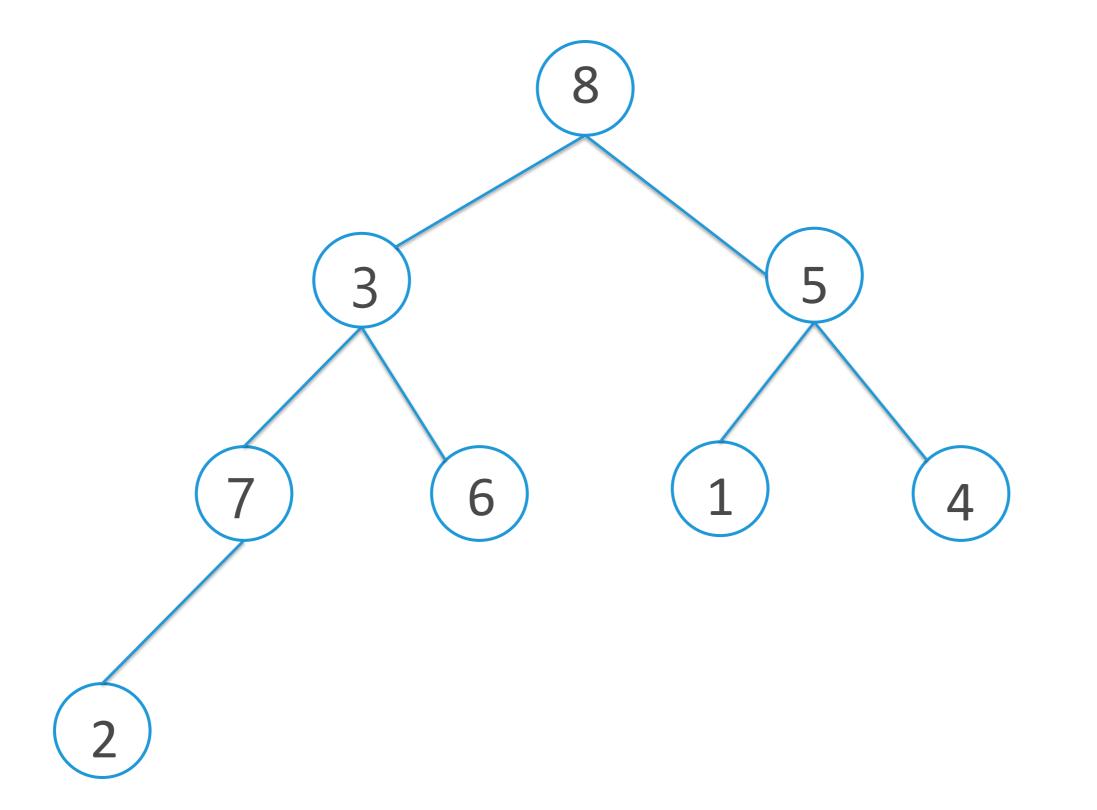

BAN Học TẬP Sharing is learning

5. Heap sort

A:	8	3	5	7	6	1	4	2	9
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

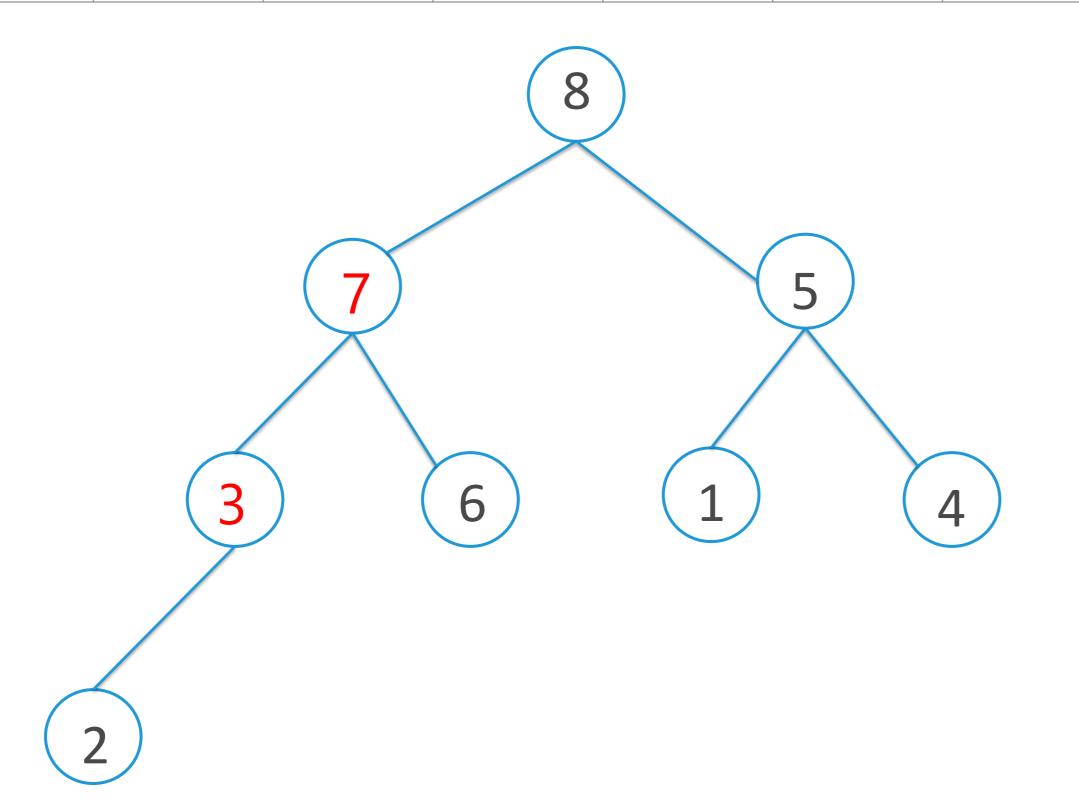

BAN Học TẬP Sharing is learning

5. Heap sort

A:	8	7	5	3	6	1	4	2	9
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

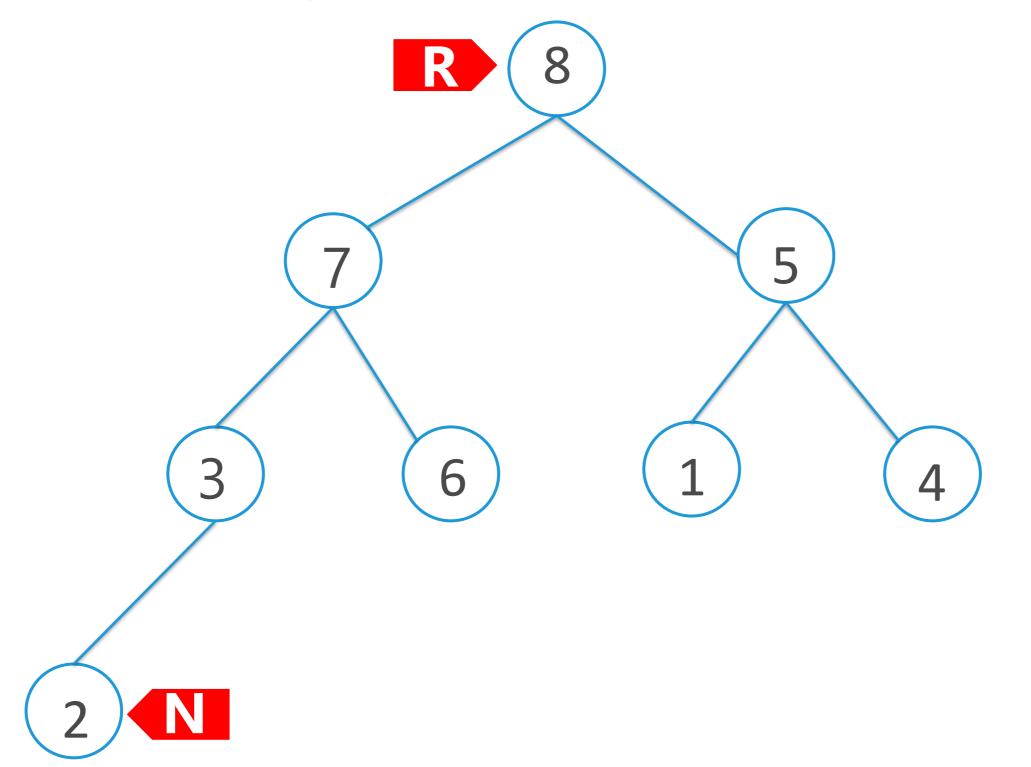

BAN Học Tập Sharing is learning

5. Heap sort

A:	8	7	5	3	6	1	4	2	9
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

Hiệu chỉnh xong, tiến hành sắp xếp

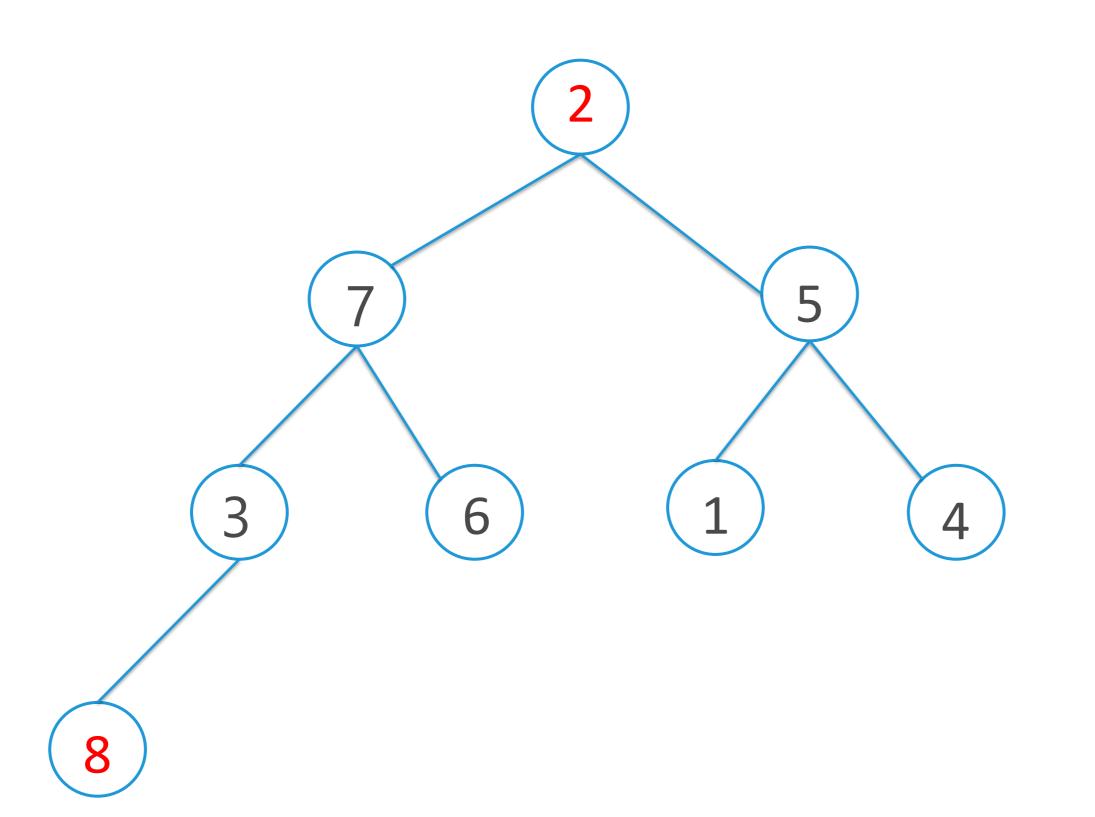

Sharing is learning

5. Heap sort

A:	2	7	5	3	6	1	4	8	9
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

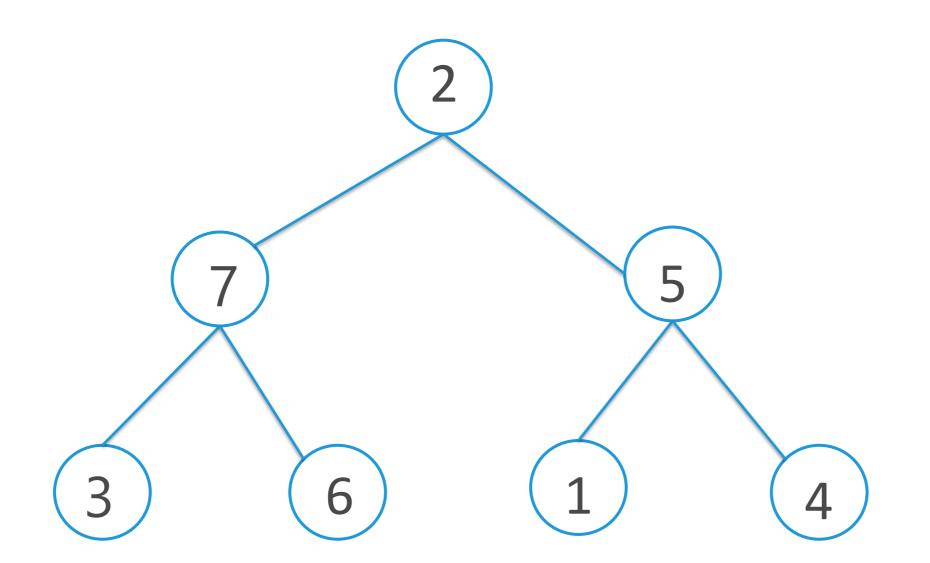

BOÀN KHOA CÔNG NGHỆ PHẨN MỀM BAN HỌC TẬP Sharing is learning

5. Heap sort

A:	2	7	5	3	6	1	4	8	9
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

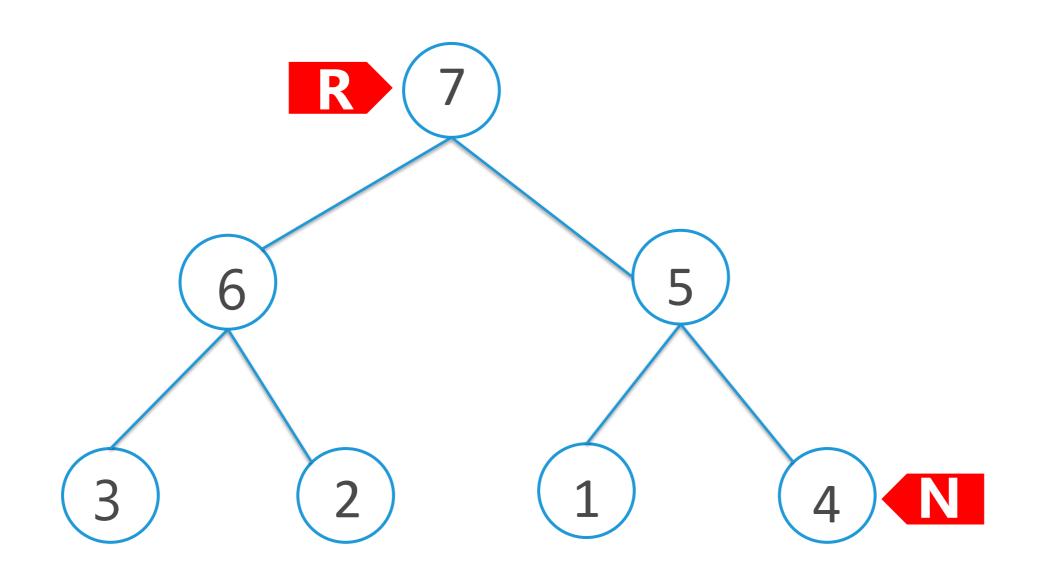
Số phần tử còn lại: 7>1, tiếp tục hiệu chỉnh dãy còn lại thành heap

BAN Học Tập Sharing is learning

5. Heap sort

A:	7	6	5	3	2	1	4	8	9
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

Hiệu chỉnh tương tự, ta thu được heap và tiến hành sắp xếp:

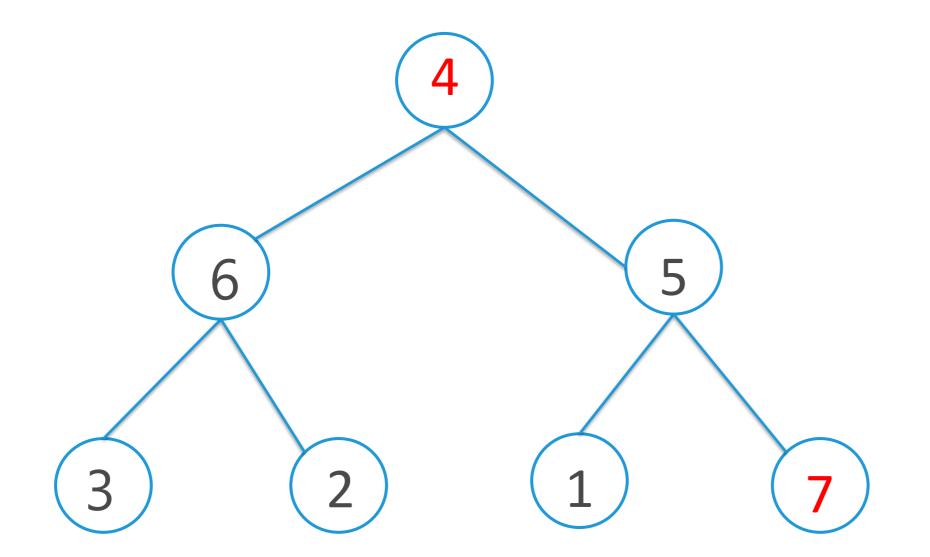

BOÀN KHOA CÔNG NGHỆ PHẨN MỀM BAN HỌC TẬP Sharing is learning

5. Heap sort

A:	4	6	5	3	2	1	7	8	9
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

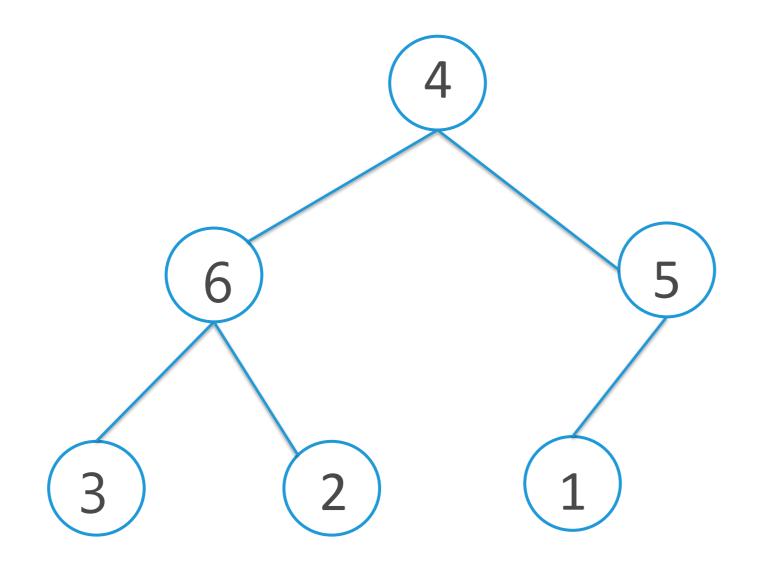

BOÀN KHOA CÔNG NGHỆ PHẨN MỀM BAN HỌC TẬP Sharing is learning

5. Heap sort

A:	4	6	5	3	2	1	7	8	9
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

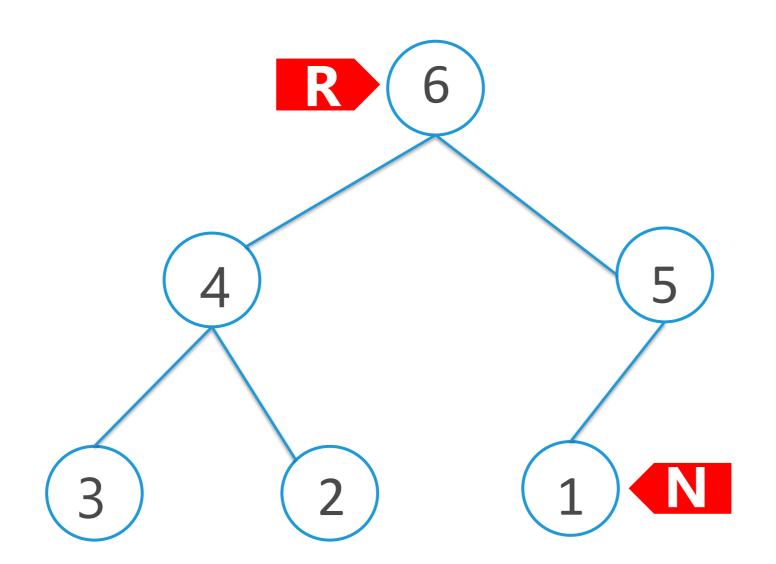
Số phần tử còn lại: 6>1, tiếp tục hiệu chỉnh dãy còn lại thành heap is learning

BAN Học Tập Sharing is learning

5. Heap sort

A:	6	4	5	3	2	1	7	8	9
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

Hiệu chỉnh tương tự, ta thu được heap và tiến hành sắp xếp:

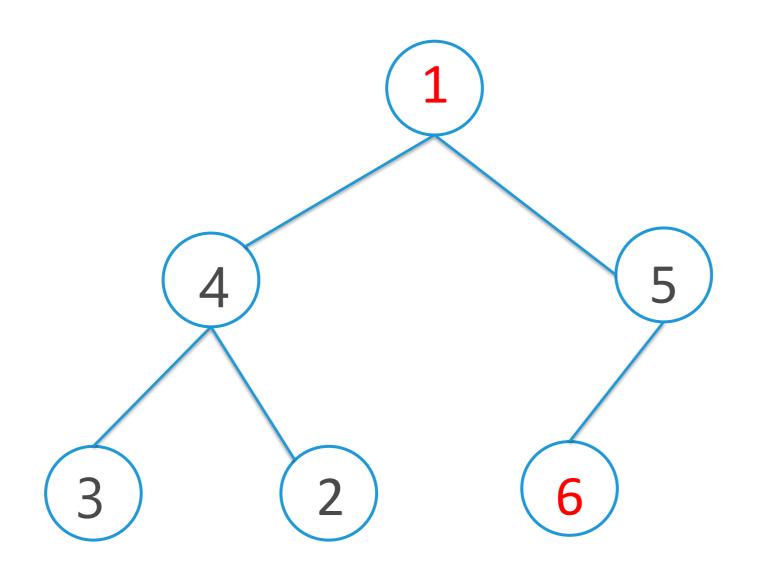

BAN Học TẬP Sharing is learning

5. Heap sort

A:	1	4	5	3	2	6	7	8	9
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

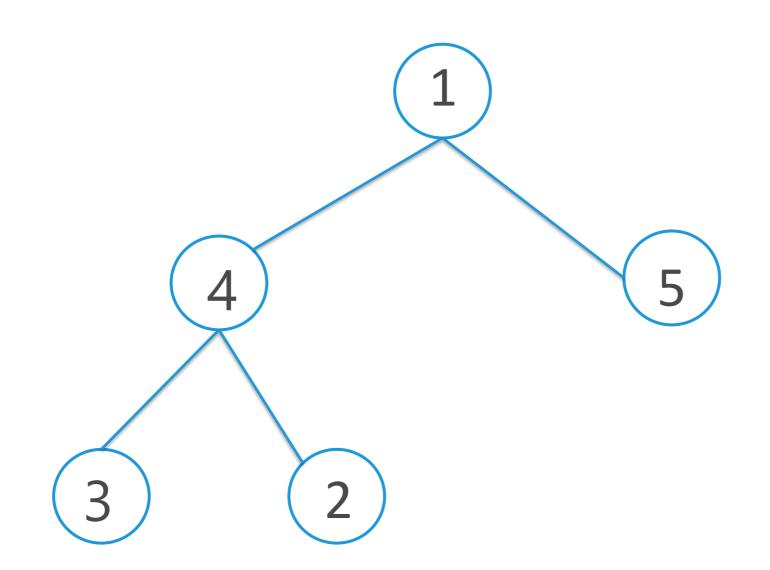

BAN Học TẬP Sharing is learning

5. Heap sort

A:	1	4	5	3	2	6	7	8	9
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

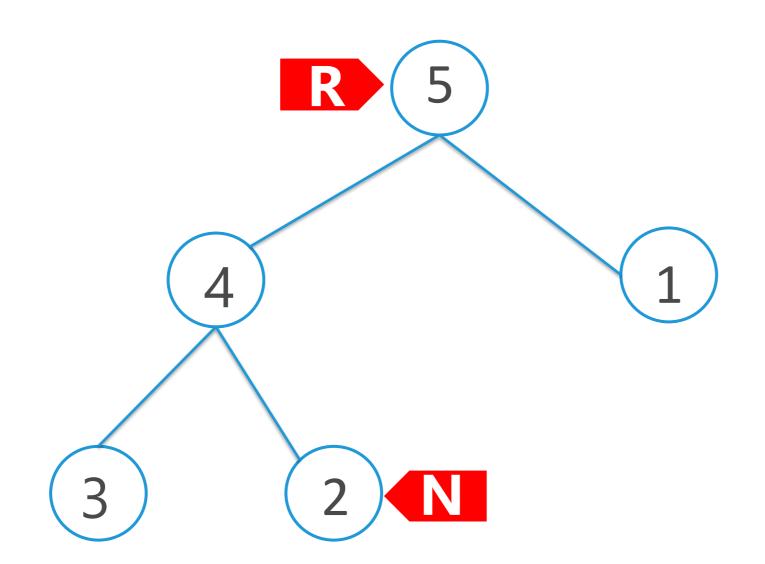
Số phần tử còn lại: 5>1, tiếp tục hiệu chỉnh dãy còn lại thành heap

BAN Học TẬP Sharing is learning

5. Heap sort

A:	5	4	1	3	2	6	7	8	9
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

Hiệu chỉnh tương tự, ta thu được heap và tiến hành sắp xếp:

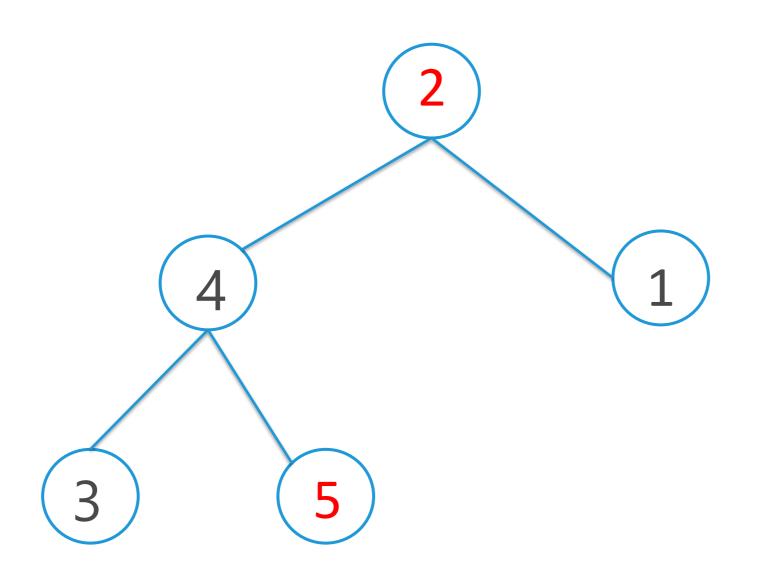

BAN Học TẬP Sharing is learning

5. Heap sort

A:	2	4	1	3	5	6	7	8	9
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

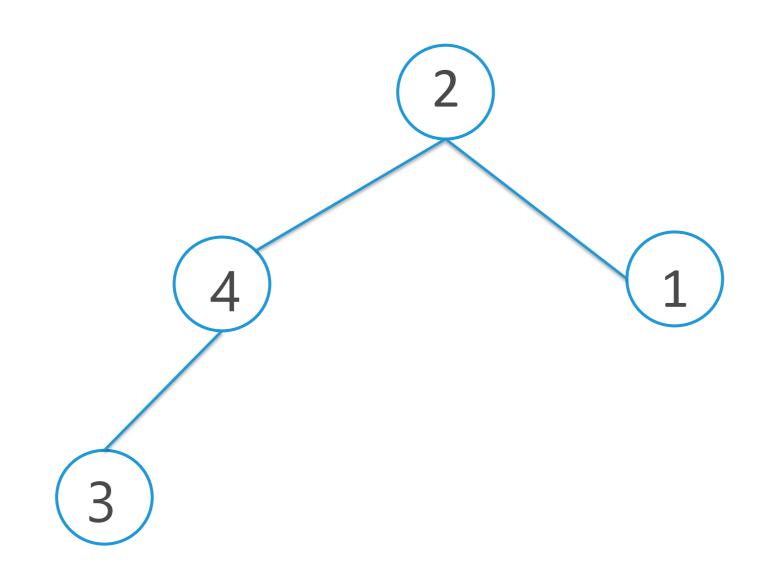

BOÀN KHOA CÔNG NGHỆ PHẨN MỀM BAN HỌC TẬP Sharing is learning

5. Heap sort

A:	2	4	1	3	5	6	7	8	9
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

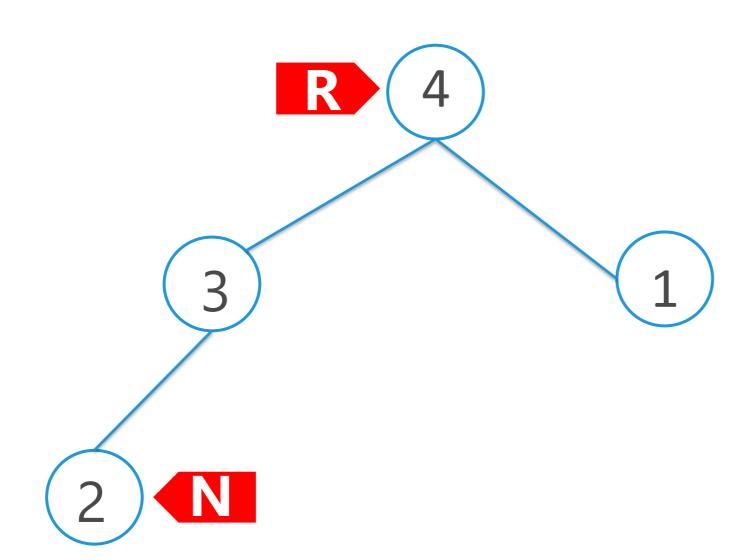
Số phần tử còn lại: 4>1, tiếp tục hiệu chỉnh dãy còn lại thành heap

BOÀN KHOA CÔNG NGHỆ PHẨN MỀM BAN HỌC TẬP Sharing is learning

5. Heap sort

A:	4	3	1	2	5	6	7	8	9
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

Hiệu chỉnh tương tự, ta thu được heap và tiến hành sắp xếp:

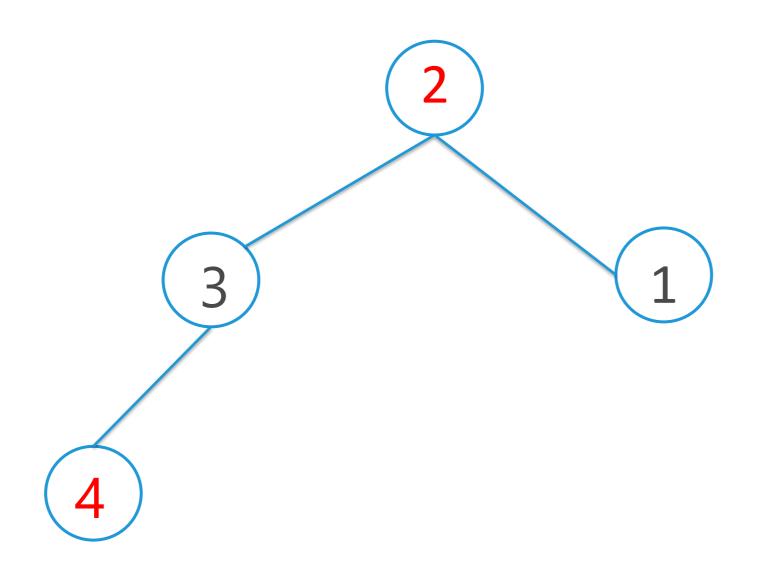

BAN Học TẬP Sharing is learning

5. Heap sort

A:	2	3	1	4	5	6	7	8	9
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

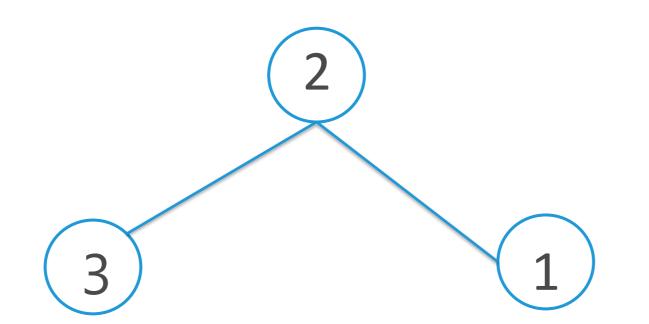

BAN Học TẬP Sharing is learning

5. Heap sort

A:	2	3	1	4	5	6	7	8	9
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

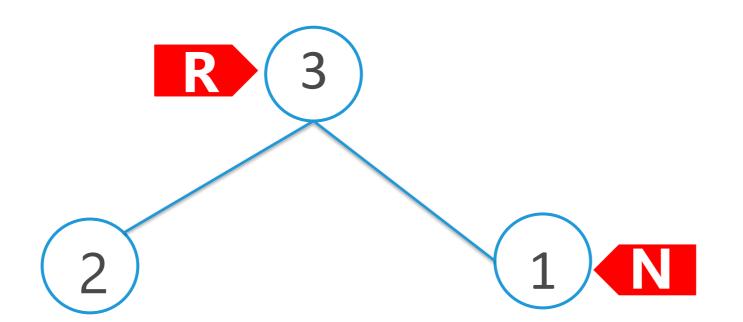
Số phần tử còn lại: 3>1, tiếp tục hiệu chỉnh dãy còn lại thành heap

BOÀN KHOA CÔNG NGHỆ PHẨN MỀM BAN HỌC TẬP Sharing is learning

5. Heap sort

A:	3	2	1	4	5	6	7	8	9
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

Hiệu chỉnh tương tự, ta thu được heap và tiến hành sắp xếp:

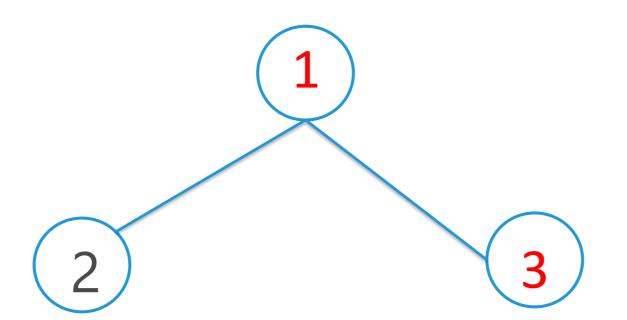

BAN Học TẬP Sharing is learning

5. Heap sort

A:	1	2	3	4	5	6	7	8	9
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

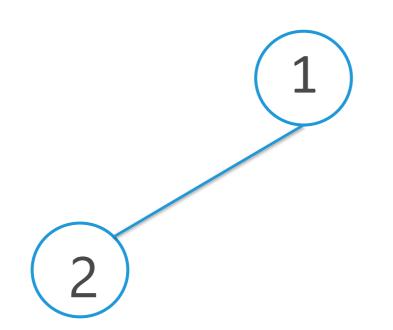

BOÀN KHOA CÔNG NGHỆ PHẨN MỀM BAN HỌC TẬP Sharing is learning

5. Heap sort

A:	1	2	3	4	5	6	7	8	9
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

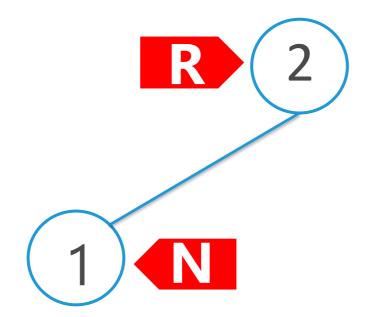
Số phần tử còn lại: 3>1, tiếp tục hiệu chỉnh dãy còn lại thành heap

BAN Học Tập Sharing is learning

5. Heap sort

A:	2	1	3	4	5	6	7	8	9
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

Hiệu chỉnh tương tự, ta thu được heap và tiến hành sắp xếp:

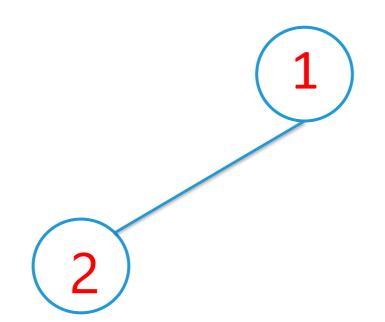

BAN Học TẬP Sharing is learning

5. Heap sort

A:	1	2	3	4	5	6	7	8	9
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

5. Heap sort

A:	1	2	3	4	5	6	7	8	9
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

(1)

Số phần tử còn lại: 1=1, dừng

Sharing is learning

5. Heap sort

A:	1	2	3	4	5	6	7	8	9
VT:	0	1	2	3	4	5	6	7	8

Ta có dãy thu được sau khi đã sắp xếp.

5. Heap sort

Ví dụ tham khảo:

6 5 3 1 8 7 2 4

Độ phức tạp:

- Best case: O(nlogn)
- Worst case: O(nlogn)
- Average case: O(nlogn)

Một số bài tập tham khảo:

Câu 1: Độ phức tạp trung bình của thuật toán sắp xếp nhanh (Quick Sort) là:

- a. O(nlogn)
- b. $O(n^2)$
- c. O(logn)
- d. O(n)

Một số bài tập tham khảo:

Câu 2: Thuật toán nào sau đây dựa trên giải thuật Chia để trị?

- a. Insertion sort
- b. Merge sort
- c. Heap sort
- d. Selection sort

Một số bài tập tham khảo:

Câu 3: Ý nào sau đây là nhược điểm của thuật toán sắp xếp Insertion sort?

- a. Cần dùng thêm bộ nhớ để lưu mảng
- b. Không đủ nhanh với dữ liệu lớn
- c. Cả 2 ý trên đều đúng
- d. Cả 2 ý trên đều sai

Một số bài tập tham khảo:

Câu 4: Nhận xét nào sau đây đúng về thuật toán sắp xếp Merge sort?

- a. Không tối ưu bộ nhớ
- b. Nhanh hơn Quick sort
- c. Không nhận dạng được mảng đã sắp xếp
- d. Chỉ có a, c đúng
- e. Cả a, b, c đều đúng

Một số bài tập tham khảo:

Câu 5: Giả sử cần sắp xếp dãy A={50, 17, 15, 9, 62, 86, 12, 14, 32, 6} giảm dần thì dãy thứ 2 thu được sau khi tiến hành chạy thuật toán sắp xếp Insertion sort là gì?

86 62 50 17 15 9 12 14 32 6

Tham khảo: bảng thống kê một số thông số của các thuật toán sắp xếp (được tổng hợp từ Wikipedia)

	Độ phức tạp					
STT	Thuật toán	Tốt nhất	Trung bình	Xấu nhất	Bộ nhớ	Stable
1	Bubble Sort	O(n)	O(n²)	O(n²)	O(1)	Có
2	Shaker Sort	O(n)	O(n²)	O(n²)	O(1)	Có
3	Selection Sort	O(n²)	O(n²)	O(n²)	O(1)	Không
4	Insertion Sort	O(n)	O(n²)	O(n²)	O(1)	Có
5	Binary Insertion Sort	O(n)	O(n²)	O(n²)	O(1)	Có
6	Shell Sort	O(nlogn)	depends on gap sequence	O(n ²)	O(1)	Không
7	Heap Sort	O(nlogn)	O(nlogn)	O(nlogn)	O(1)	Không
8	Merge Sort	O(nlogn)	O(nlogn)	O(nlogn)	O(n)	Có
9	Quick Sort	O(nlogn)	O(nlogn)	O(n²)	O(logn)	Có/Không
10	Counting Sort	O(n+k)	O(n + k)	O(n + k)	O(n + k)	Có
11	Radix Sort	O(kn)	O(nk)	O(nk)	O(n + k)	Có
12	Flash Sort	O(n)	O(n + r)	O(n²)	O(m)	Không

Sharing is learning

Tham khảo thêm: chuỗi bài viết Study with me môn CTDL> BHT CNPM

✓ Phần 1: https://tinyurl.com/4cmw6akt

✓ Phần 2: https://tinyurl.com/tynufdf9

✓ Phần 3: https://tinyurl.com/kxvb47m9

Tổng hợp code tham khảo 5 các thuật toán sắp xếp trên:

https://tinyurl.com/85ahprwh

https://tinyurl.com/3rah293v

Nội dung Training

- I. Các thuật toán sắp xếp
- II. Cây nhị phân

Sharing is learning

Nội dung Training

II. Cây nhị phân

- 1. Khái niệm cây cây nhị phân
- 2. Cây nhị phân tìm kiếm
- 3. Đặc điểm cây nhị phân tìm kiếm
- 4. Các thao tác trên cây nhị phân tìm kiếm

1. Khái niệm cây – cây nhị phân

- Tóm tắt: Trong CTDL, **cây** là một cấu trúc dữ liệu **gồm các nút** (Node) được **liên kết** với nhau **theo quan hệ cha con**. **Cây bắt đầu từ nút gốc** (Root node).
- Nút:
 - Nút gốc (Root node): Nút không có nút cha. (Đây là nút đặc biệt, khởi đầu của một cây)
 - Nút lá: Nút không có nút con.
 - Nút trong (nút nhánh): Nút có con.

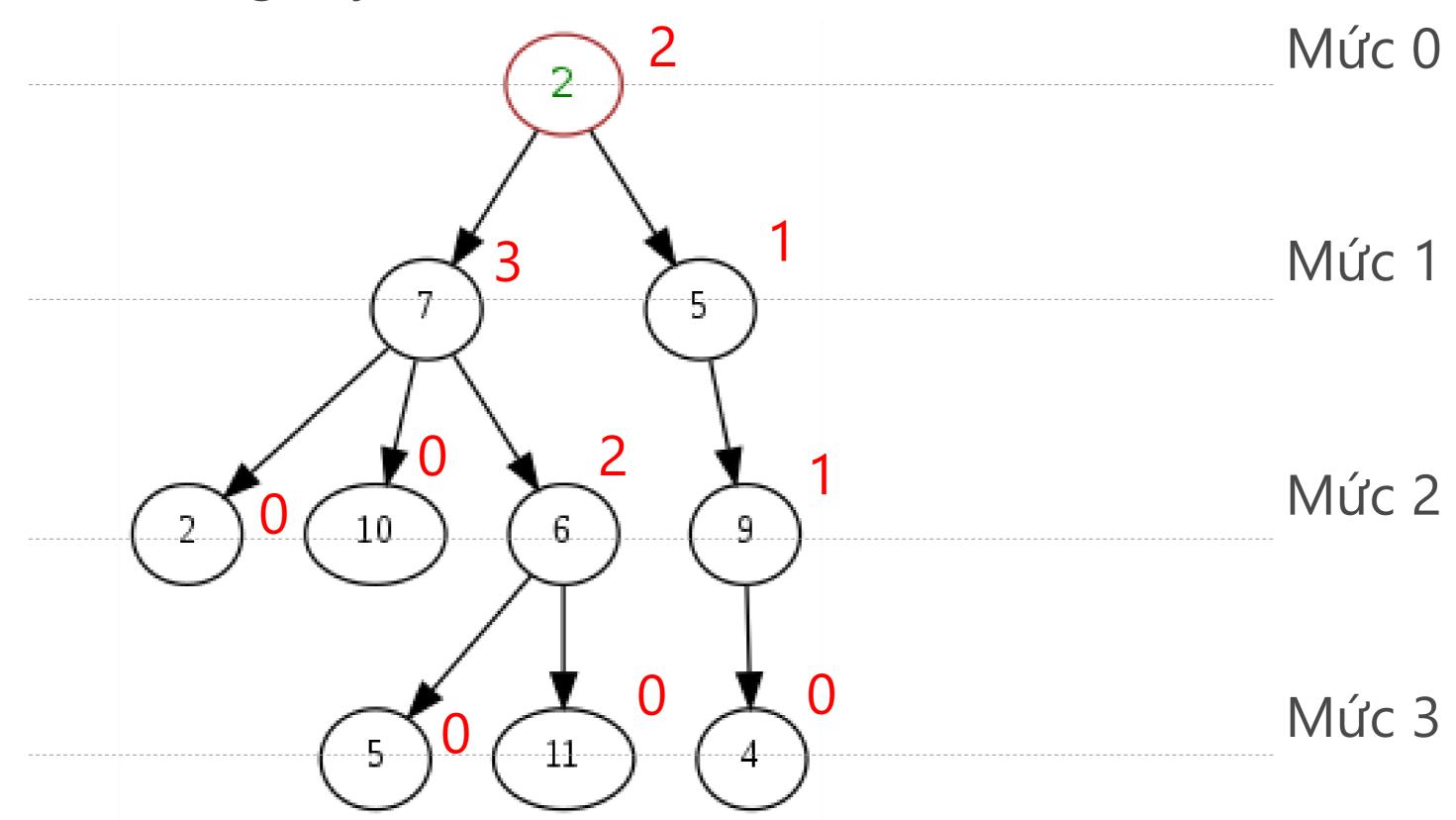
1. Khái niệm cây – cây nhị phân

- Bậc của nút: Số cây con của nút.
- Bậc của cây: Bậc lớn nhất của các nút trong cây.
- Mức của nút: Mức của cha của nút + 1
 - Mức (nút gốc) = 0.
 - Mức (nút T_i) = Mức (nút cha của T_i) + 1.
- Chiều cao cây: Mức lớn nhất của các nút trong cây.
- Độ dài đường đi từ gốc đến nút: Số nhánh cần đi qua kể từ gốc đến nút.

1. Khái niệm cây – cây nhị phân

Ví dụ tổ chức dạng cây:

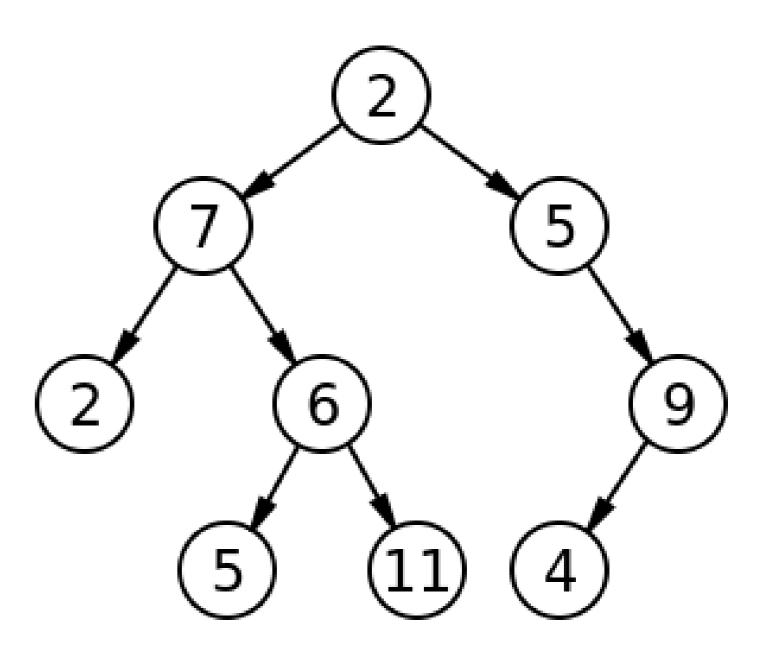

1. Khái niệm cây – cây nhị phân

Cây nhị phân:

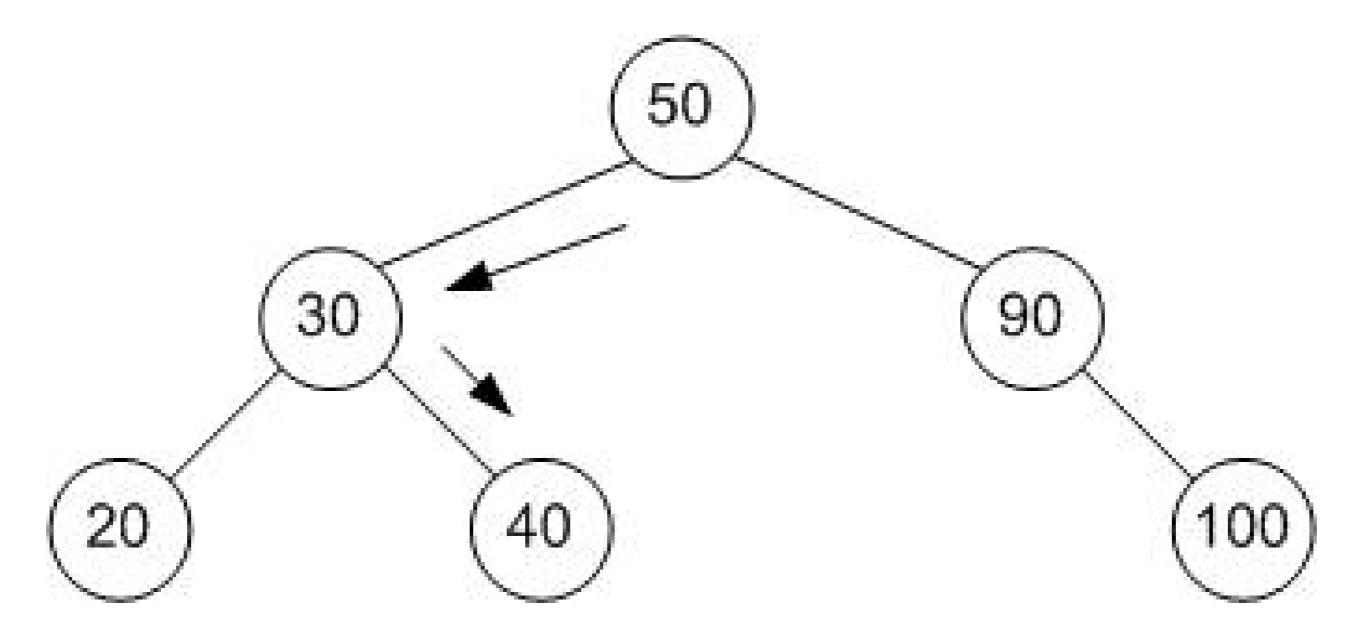
- Các tính chất của cây, cây nhị phân đều có.
- Số nút con mà mỗi nút có tối đa là 2.

2. Cây nhị phân tìm kiếm (Binary search tree - BST)

- Các tính chất của cây nhị phân, cây nhị phân tìm kiếm đều có.
- Tuân theo qui tắc sau: Với **mỗi nút** x, **các nút ở cây con trái nhỏ hơn nút** x, **các nút ở cây con phải lớn hơn nút** x.

3. Đặc điểm cây nhị phân tìm kiếm:

- Có thứ tự.
- Dễ tạo, thao tác sắp xếp và tìm kiếm dễ dàng.
- Không chứa phần tử trùng.
- Nút có giá trị lớn nhất nằm ở nút phải nhất của cây.
- Nút có giá trị nhỏ nhất nằm ở nút trái nhất của cây.

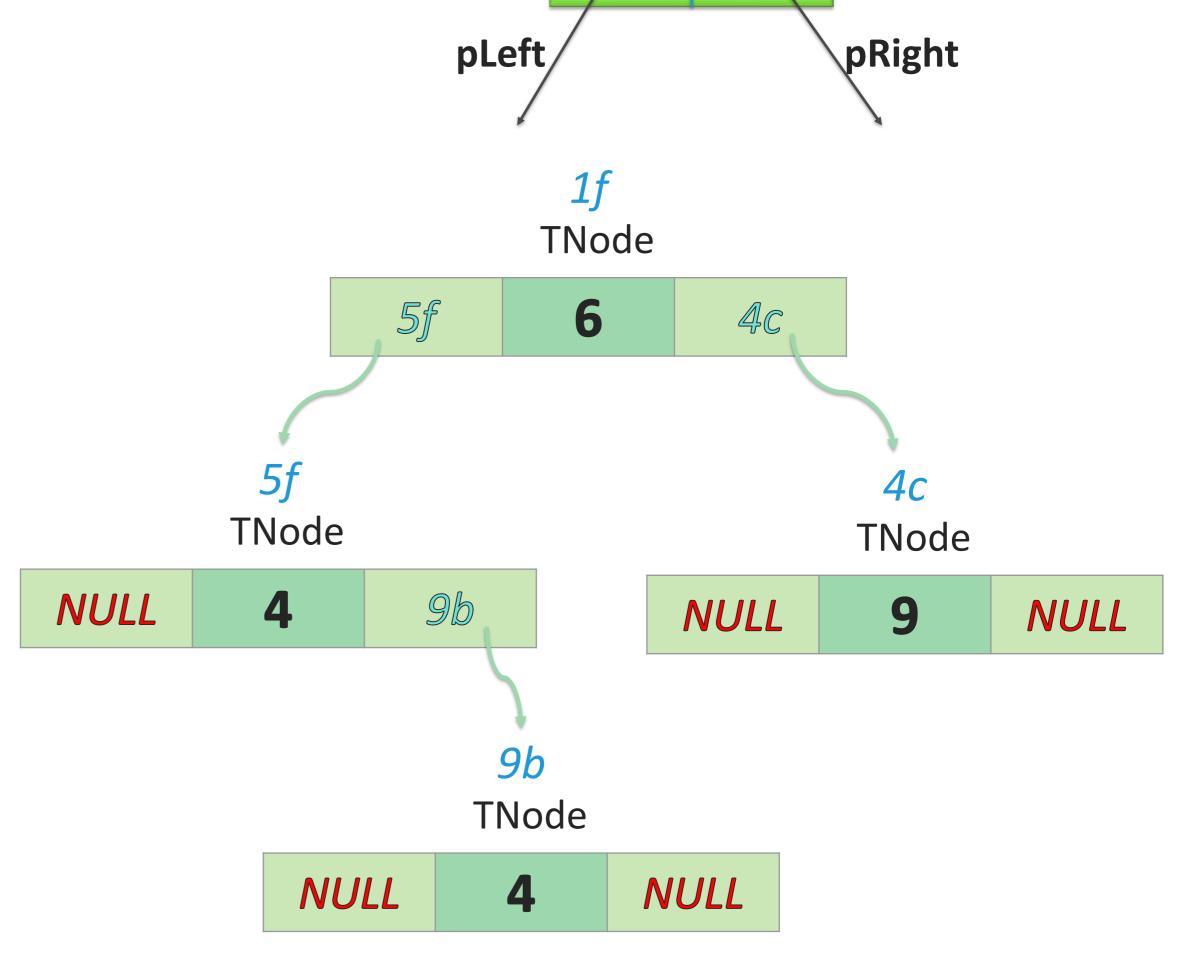

4. Các thao tác cây nhị phân tìm kiếm

Khai báo 1 nút (node) của cây:

```
struct TNode
{
    int Data;
    TNode* pLeft;
    TNode* pRight;
};

typedef TNode* Tree;
```


KEY

4. Các thao tác Binary search tree

Tạo 1 nút

Khởi tạo cây

```
TNode* getTNode(int data)
{
    TNode* tmp = new TNode;
    tmp->Data = data;
    tmp->pLeft = NULL;
    tmp->pRight = NULL;
    return tmp;
}
```

```
void initTree(Tree& Root)
{
    Root = NULL;
}
```


4. Các thao tác Binary search tree

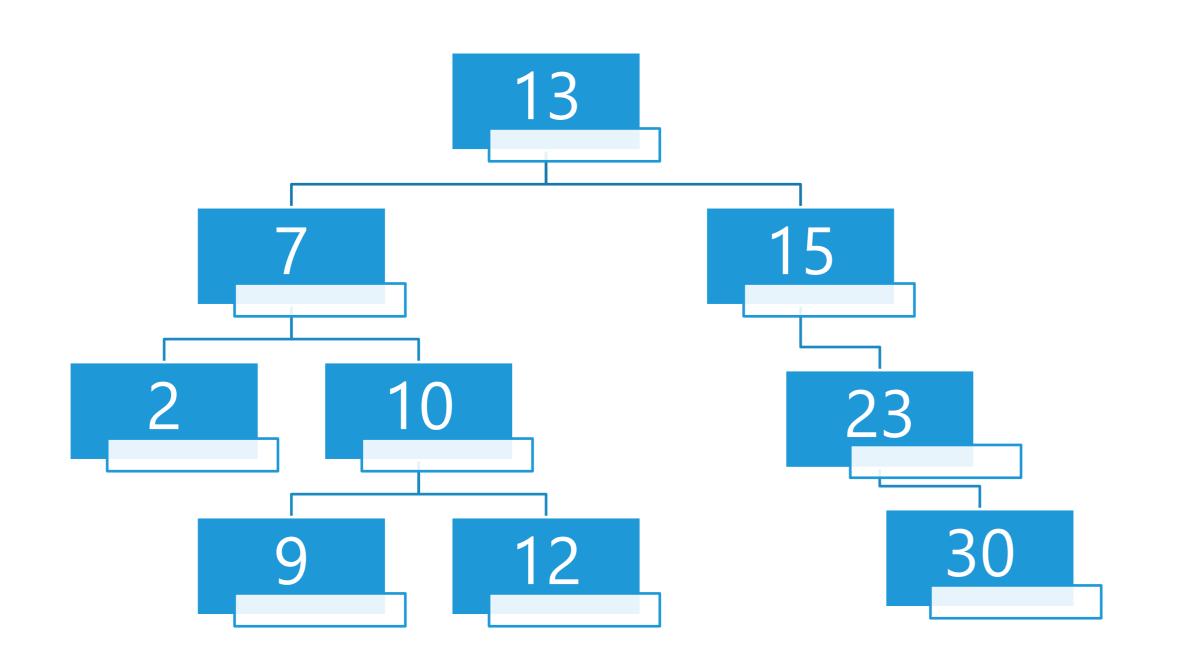
Thao tác duyệt:

Dungôt tiần thư (dungôt trước)	NLR
Duyệt tiền thứ tự (duyệt trước)	NRL
	LNR
Duyệt trung thứ tự (duyệt giữa)	RNL
	LRN
Duyệt hậu thứ tự (duyệt sau)	RLN

4. Các thao tác Binary search tree

Thao tác duyệt:

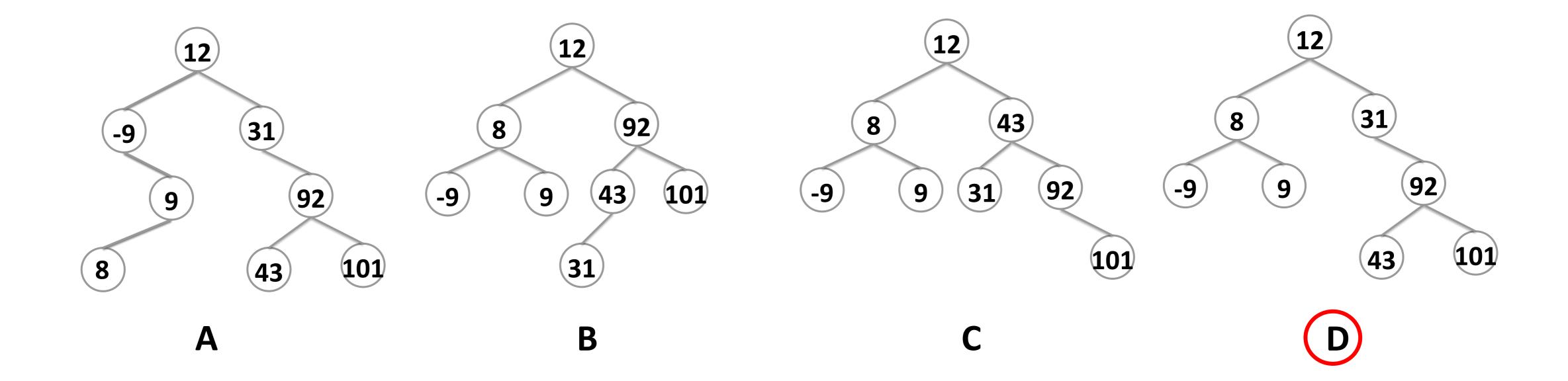

- NLR: 13, 7, 2, 10, 9, 12, 15, 23, 30
- NRL: 13, 15, 23, 30, 7, 10, 12, 9, 2
- LNR: 2, 7, 9, 10, 12, 13, 15, 23, 30
- RNL: 30, 23, 15, 13, 12, 10, 9, 7, 2
- LRN: 2, 9, 12, 10, 7, 30, 23, 15, 13
- RLN: 30, 23, 15, 12, 9, 10, 2, 7, 13

4. Các thao tác Binary search tree

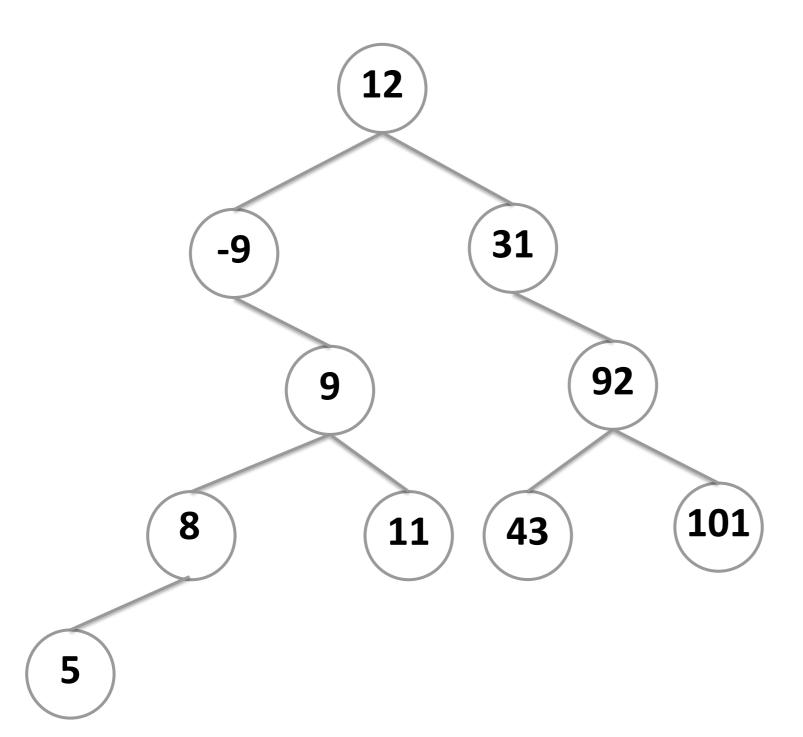
Câu 1: Cho dãy sau và tạo cây nhị phân tìm kiếm dựa trên thứ tự nhập vào của dãy: 12, 8, 31, 92, 43, 101, -9, 9
Chọn câu trả lời đúng:

4. Các thao tác Binary search tree

Câu 2: Cho cây nhị phân tìm kiếm sau và chọn phép duyệt đúng.

A. LRN: 5, 8, 11, 9, -9, 43, 101, 31, 92, 12

B. RLN: 101, 43, 92, 31, 11, 5, 8, -9, 9, 12

(C) NRL: 12, 31, 92, 101, 43, -9, 9, 11, 8, 5

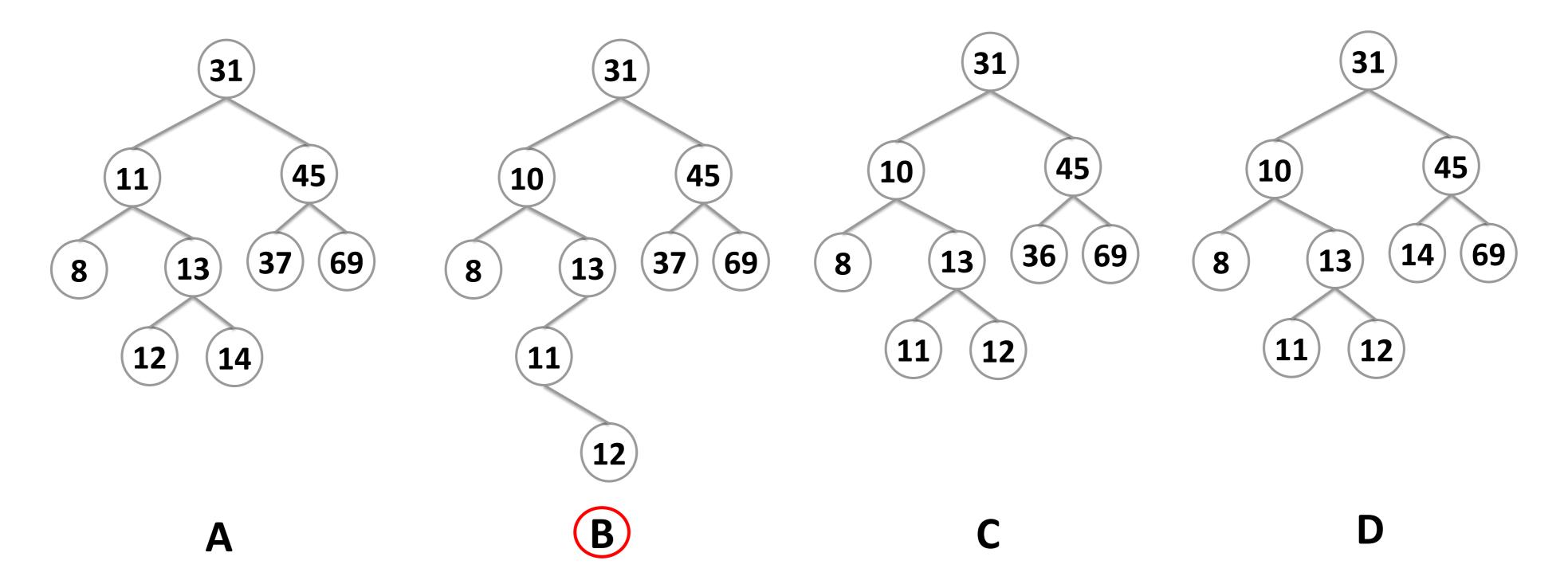
D. LNR: -9, 5, 8, 9, 11, 12, 30, 43, 92, 101

4. Các thao tác Binary search tree

Câu 3: Cho kết quả phép duyệt trên cây nhị phân tìm kiếm. Chọn cây nhị phân tìm kiếm thích hợp với phép duyệt đã cho.

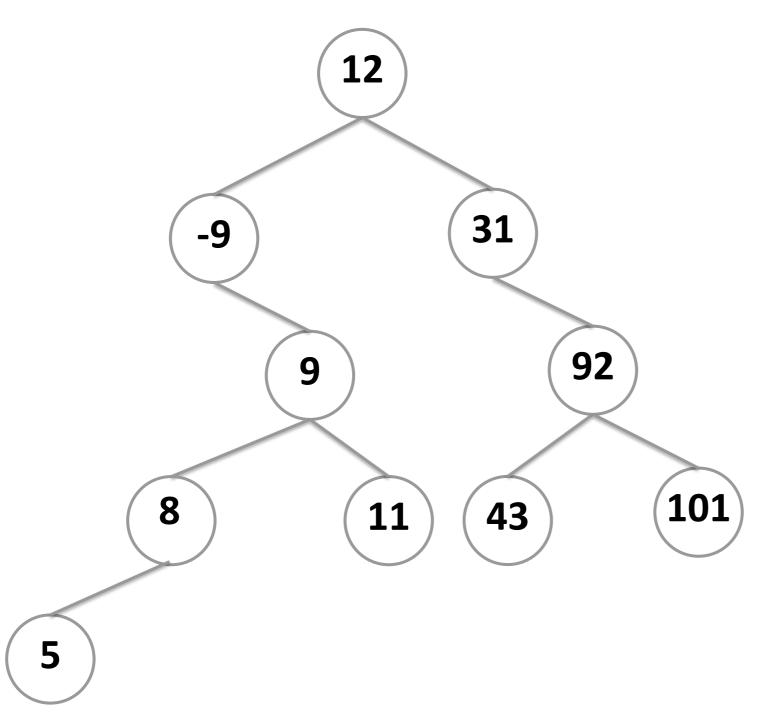
LRN: 8, 12, 11, 13, 10, 37, 69, 45, 31

4. Các thao tác Binary search tree

Câu 4: Cho cây nhị phân tìm kiếm sau. Liệt kê các node lá và node trong (node nhánh).

- A. Node trong: -9, 31, 9, 92, 8 Node lá: 5, 8, 11, 43, 101
- B) Node lá: 5, 43, 101, 11 Node trong: 12, -9, 31, 9, 92, 8
- C. Node trong: -9, 31, 9, 92, 8 Node lá: 101, 11, 43, 5
- D. Node trong: -9, 31, 9, 92, 8 Node lá: 101, 11, 42, 5

4. Các thao tác Binary search tree

Thao tác duyệt: Duyệt trước

```
void NLR(Tree Root)
{
    if (Root != NULL)
    {
        /*<Xử lý Root>*/
        NLR(Root->pLeft);
        NLR(Root->pRight);
    }
}
```

```
void NRL(Tree Root)
{
    if (Root != NULL)
    {
        /*<Xử lý Root>*/
        NRL(Root->pRight);
        NRL(Root->pLeft);
    }
}
```


4. Các thao tác Binary search tree

Thao tác duyệt: Duyệt giữa

```
void LNR(Tree Root)
{
    if (Root != NULL)
    {
       LNR(Root->pLeft);
       /*<Xử lý Root>*/
       LNR(Root->pRight);
    }
}
```

```
void RNL(Tree Root)
{
    if (Root != NULL)
    {
        RNL(Root->pRight);
        /*<Xử lý Root>*/
        RNL(Root->pLeft);
    }
}
```


4. Các thao tác Binary search tree

Thao tác duyệt: Duyệt sau

```
void LRN(Tree Root)
{
    if (Root != NULL)
    {
       LRN(Root->pLeft);
       LRN(Root->pRight);
       /*<Xử lý Root>*/
    }
}
```

```
void RLN(Tree Root)
{
    if (Root != NULL)
    {
        RLN(Root->pRight);
        RLN(Root->pLeft);
        /*<Xử lý Root>*/
    }
}
```


4. Các thao tác Binary search tree CHÈN NÚT VÀO CÂY:

- > Nếu Root khác rỗng:
 - Nếu x lớn hơn giá trị Root:
 - o **Đi về cây con bên phả**i Root.
 - Nếu x **nhỏ hơn** giá trị Root:
 - Đi về cây con bên trái Root.
 - Còn nếu x **bằng** giá trị của Root:
 - Không làm gì cả!

- > Ngược lại (Root rỗng):
 - Cấp phát Root.
 - Gán giá trị Root bằng x.
 - Gán con trỏ pLeft, pRight bằng NULL.

BOÀN KHOA CÔNG NGHỆ PHẨN MỀM BAN HỌC TẬP Sharing is learning

4. Các thao tác Binary search tree CHÈN NÚT VÀO CÂY:

```
int insertTNode(Tree& Root, int data)
{
    if (Root)
    {
        if (data > Root->Data)
            return insertTNode(Root->pRight, data);
        else if (data < Root->Data)
            return insertTNode(Root->pLeft, data);
        else
            return 0;
    }
}
```

```
else
{
    Root = new TNode;
    if (Root == NULL)
        return -1;
    Root->Data = data;
    Root->pLeft = NULL;
    Root->pRight = NULL;
    return 1;
}
```


4. Các thao tác Binary search tree CHÈN NÚT VÀO CÂY:

```
void insertTNode(Tree& Root, int& value) {
     if (!Root) {
          Root = new TNode;
          Root->Data = value;
          Root->pLeft = Root->pRight = NULL;
    else {
          if (Root->Data > value) {
               insertTNode(Root->pLeft, value);
          else if (Root->Data < value) {</pre>
               insertTNode(Root->pRight, value);
```


4. Các thao tác Binary search tree

Tìm nút trên cây:

```
TNode* searchTNode(Tree Root, int data)
    TNode* tmp = Root;
    while (tmp != NULL)
         if (tmp->Data > data)
             tmp = tmp->pRight;
         else if (tmp->Data < data)</pre>
             tmp = tmp->pLeft;
         else
             return tmp;
    return NULL;
                        Không đệ qui
```

```
TNode* searchTNode(Tree Root, int data)
{
    if (!Root)
        return NULL;
    if (Root->Data > data)
        return searchTNode(Root->pLeft, data);
    else if (Root->Data < data)
        return searchTNode(Root->pRight, data);
    else
        return Root;
}

    Dê qui
```


4. Các thao tác Binary search tree

Xóa nút trên cây:

Có 3 TH:

- Nút đó là lá (không có nút con).
- Nút đó có 1 nút con.
- Nút đó có 2 nút con:
 - ✓ Tìm nút thay thể để luôn đảm bảo qui tắc cây nhị phân:
 - Tìm nút trái nhất của cây con bên phải.
 - Tìm nút phải nhất của cây con bên trái.
 - ✓ Gán giá trị nút thế mạng cho nút đang cần xóa.
 - ✓ Xóa nút thế mạng: Lúc này nút thế mạng rơi vào 2 trường hợp trên 1, 2 và nếu rơi vào trường hợp 2 thì chắc chắn chỉ có nút con bên phải.

4. Các thao tác Binary search tree

Xóa nút trên cây:

```
void deleteKey(Tree& key, int& x) {
       if (key != NULL){
               if (key->Data == x) {
                       TNode* tmp = key;
                       if (key->pLeft == NULL) {
                               key = key->pRight;
                               delete tmp;
                       else if (key->pRight == NULL) {
                               key = key->pLeft;
                               delete tmp;
                       else {
                               replace(key, key->pRight);
               else {
                       if (key->Data > x) {
                               deleteKey(key->pLeft, x);
                       else {
                               deleteKey(key->pRight, x);
```

```
void replace(Tree& T, Tree& key) {
    if (key != NULL) {
         if (key->pLeft == NULL) {
              T->Data = key->Data;
               TNode* tmp = key;
              key = key->pRight;
              tmp->pRight = NULL;
              delete tmp;
         else {
               replace(T, key->pLeft);
```


4. Các thao tác Binary search tree

Chiều cao cây:

```
int DepthTree(Tree T)
   if (T == NULL)
       return 0;
   else
       return max(DepthTree(T->pLeft), DepthTree(T->pRight)) + 1;
int HeightTree(Tree T)
   return DepthTree(T) - 1;
```

Nội dung Training

- I. Các thuật toán sắp xếp
- II. Cây nhị phân
- III. Bảng băm

Sharing is learning

Nội dung Training

III. Bảng băm (Hash table)

- 1. Băm.
- 2. Xử lí đụng độ.

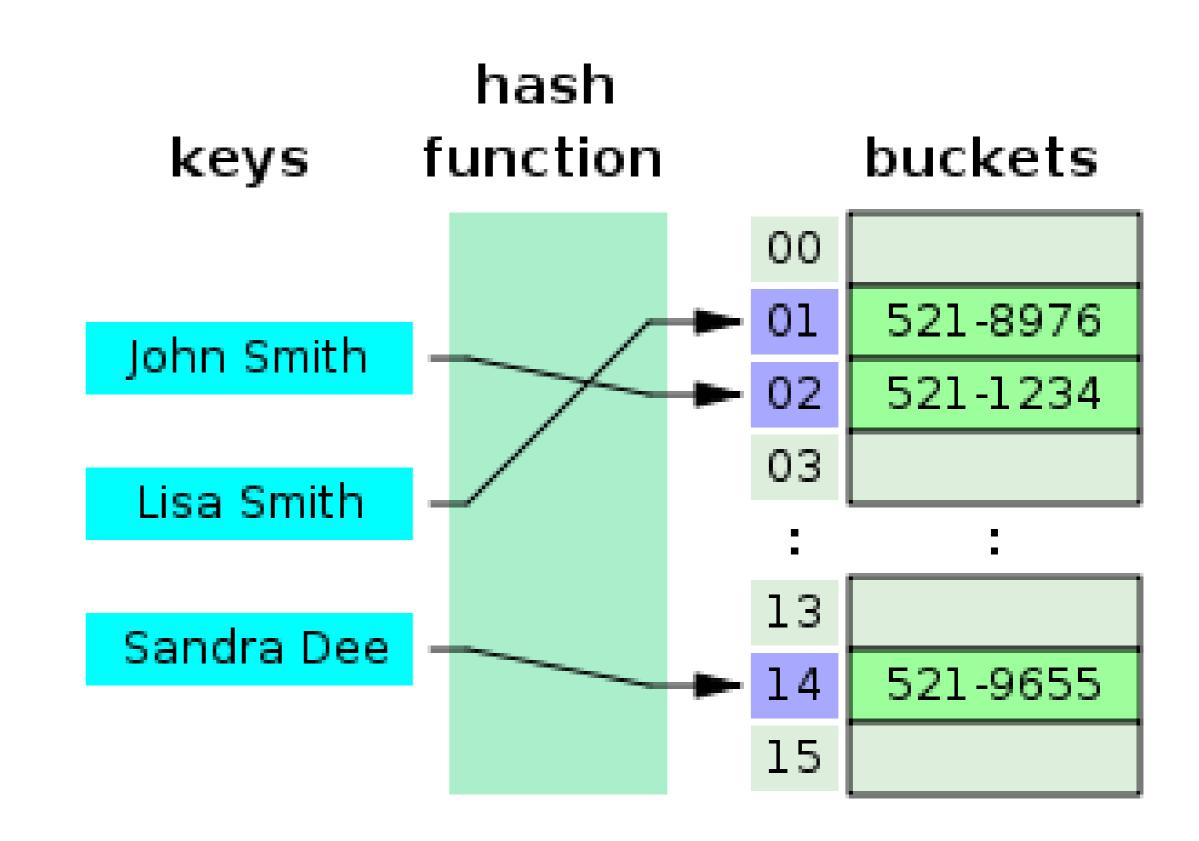
Sharing is learning

III. Bảng băm

1. Băm

- > Khái niệm bảng băm:
 - Bảng băm là một CTDL trong đó mỗi phần tử là một cặp (khóa, giá trị)

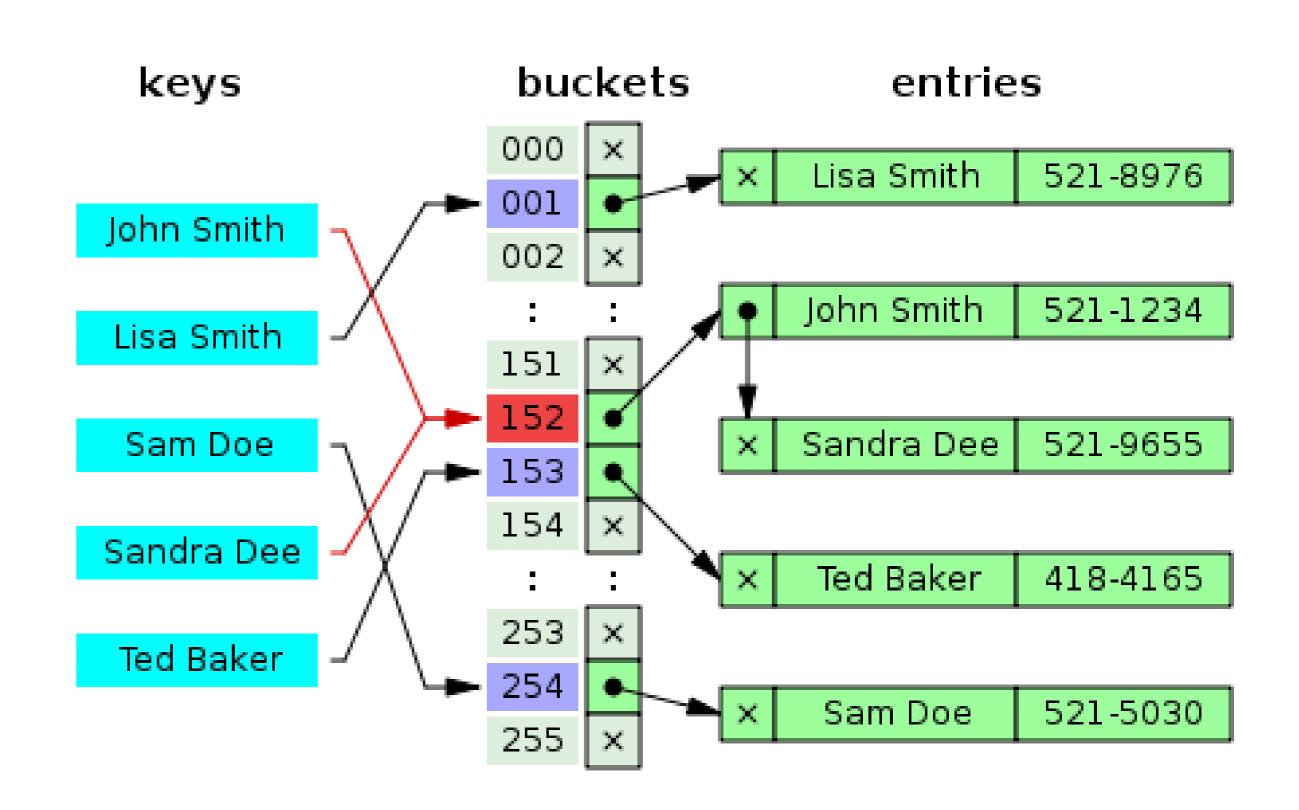
1. Băm

- > Hàm băm là một ánh xạ biến đổi khóa thành chỉ số của mảng
- > Hàm băm đủ tốt:
 - Tính toán **nhanh** (không phải là thuật toán)
 - Các khóa được phân bố đều trong bảng
 - **Ít** xảy ra đụng độ
 - Giải quyết vấn đề băm với các khóa không là số nguyên

2. Xử lí đụng độ

- > Khái niệm sự đụng độ:
 - Hiện tượng các khóa khác nhau nhưng băm cùng địa chỉ như nhau

2. Xử lí đụng độ

- > Hai phương pháp:
 - Phương pháp nối kết.
 - Phương pháp băm lại:
 - Dò tuyến tính.
 - o Dò bậc 2.
 - o Băm kép.

Sharing is learning

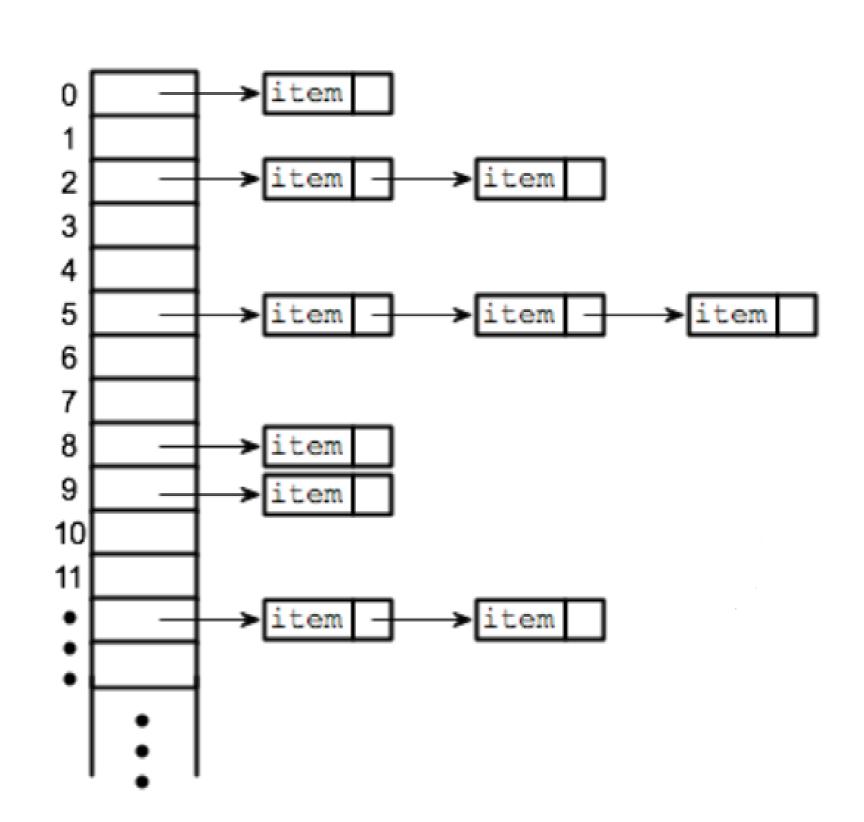

2. Xử lí đụng độ

Phương pháp nối kết:

Nối kết trực tiếp

- Chèn một phần tử vào bảng băm, ta chèn vào một danh sách liên kết.
- Khi xảy ra đụng độ, ta chèn chúng vào chung một danh sách liên kết.

2. Xử lí đụng độ

Phương pháp nối kết:

Nối kết hợp nhất

- Chèn một phần tử vào bảng băm, ta chèn phần tử đó vào với địa chỉ liên kết -1.
- Khi xảy ra đụng độ, ta tìm ngược từ cuối bảng lên đầu bảng vị trí còn trống để chèn. Cập nhật trường next sao cho các nút xung đột được nối với nhau như 1 danh sách liên kết

22, 32, 43, 23, 51, 42

	KEY	NEXT
0	NULL	-1
1	51	-1
2	22	6
3	43	5
4	42	-1
5	23	-1
6	32	4

$$f(key) = key \% 5$$

2. Xử lí đụng độ

Phương pháp băm lại:

• Dò tuyến tính: $H(key, i) = (H_1(key) + i) \% M$

• Dò bậc 2: $H(key, i) = (H_1(key) + i^2) \% M$

Băm kép:

$$H_1$$
, H_2 .
 $H(key, i) = (H1(key) + i * H2(key)) % M$

M: Kích thước mảng hoặc 1 số nào đó

i: Lần đụng độ

 $H_1(key)$

: Hàm băm bất kỳ

H₂(key)

Nội dung Training

BAN Học TẬP

Sharing is learning

I. Các thuật toán sắp xếp

II. Cây nhị phân

III. Bảng băm

IV. Đồ thị

Sharing is learning

IV. Đồ thị (Graph)

- 1. Đồ thị IVà các khái niệm trên đồ thị
- 2. Biểu diễn đồ thị trên máy tính
- 3. Duyệt đồ thị theo chiều sâu IVà chiều rộng

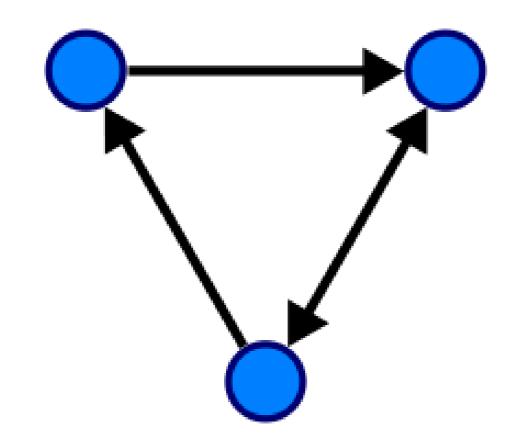

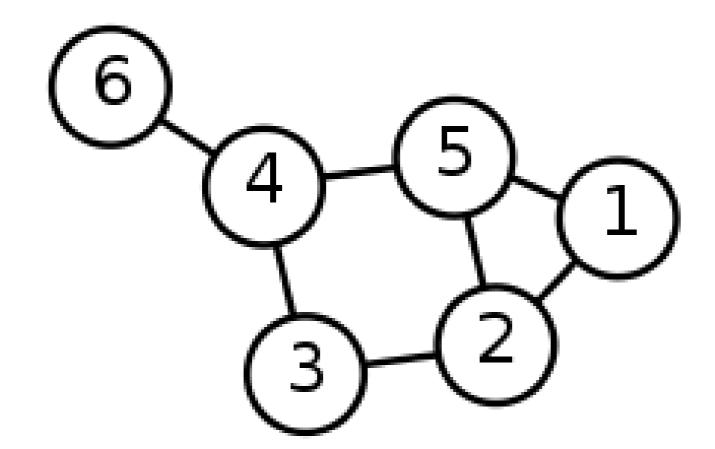
1. Đồ thị và các khái niệm trên đồ thị

- Trong toán rời rạc: là cấu trúc rời rạc **có tính trực quan cao**, được sử dụng để **biểu diễn một tập đối tượng có quan hệ với nhau** theo một cách nào đó
- Định nghĩa hình thức: đồ thị G được xác định bởi một cặp (V, E), trong đó:
 - V là tập đỉnh
 - E là tập các cạnh nối cặp đỉnh E ⊆ {(u,v) | u, v ∈ V}

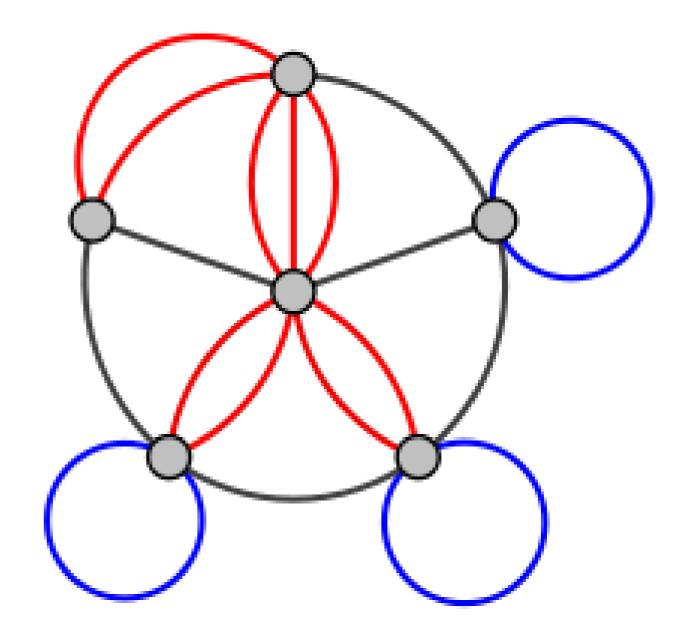

Đơn đồ thị - Simple Graph

Đa đồ thị - Multi-Graph

2. Biểu diễn đồ thị trên máy tính

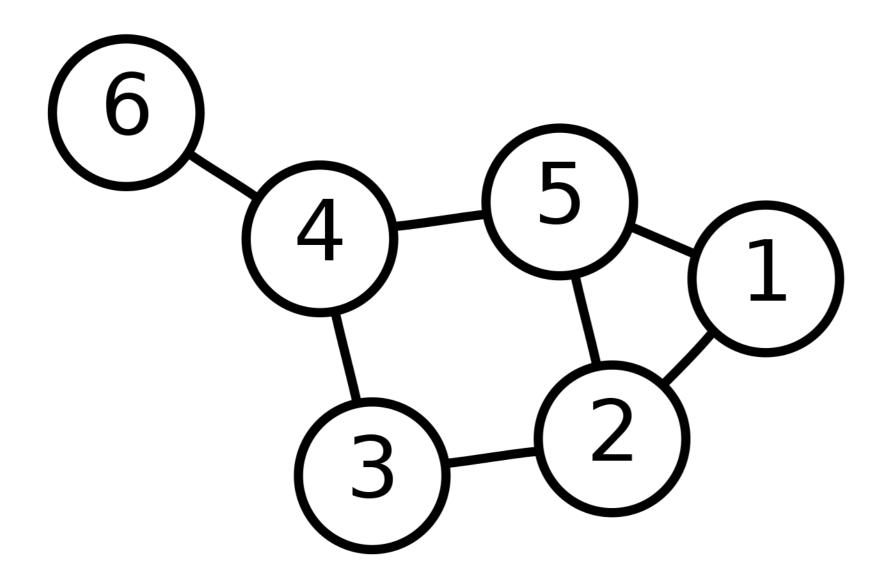
- Ma trận kề
- Danh sách kề
- Danh sách cạnh (cung)
- Ma trận liên thuộc Đỉnh Cạnh

2. Biểu diễn đồ thị trên máy tính

Ma trận kề (Ma trận liên kết) – Adjacency Matrix:

- Ma trận vuông cấp n, với n là số đỉnh.
- Thể hiện liên kết giữa các đỉnh với nhau. (Thể hiện số cạnh nối giữa các đỉnh)
- Quy tắc: Xét từng phần tử theo từng dòng.
- · Bậc của đỉnh là tổng các phần tử theo dòng.
- Tổng các phần tử theo dòng là bậc ngoài (out-degree) của 1 đỉnh.
- Tổng các phần tử theo cột là bậc trong (in-degree) của 1 đỉnh.

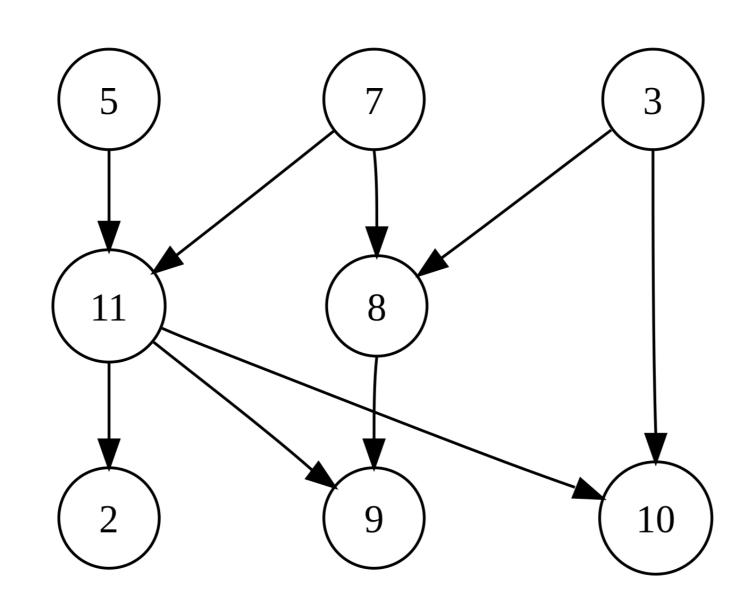

	1	2	3	4	5	6
1		1			1	
2	1		1		1	
3		1		1		
4			1		1	1
5	1	1		1		
6				1		

	1	2	3	4	5	6
1	0	1	0	0	1	O
2	1	0	1	0	1	O
3	0	1	0	1	0	0
4	0	0	1	0	1	1
5	1	1	0	1	0	0
6	0	0	0	1	0	0

BAN Học TẬP Sharing is learning

2. Biểu diễn đồ thị trên máy tính

	2	3	5	7	8	9	10	11
2								
3					1		1	
5								1
7					1			1
8						1		
9								
10								
11	1					1	1	

2. Biểu diễn đồ thị trên máy tính

Danh sách kề – Adjacency List:

• Một mảng n con trỏ, mỗi con trỏ quản lí 1 list (n là số đỉnh).

• Mỗi 1 phần tử trong mảng đại diện cho 1 đỉnh.

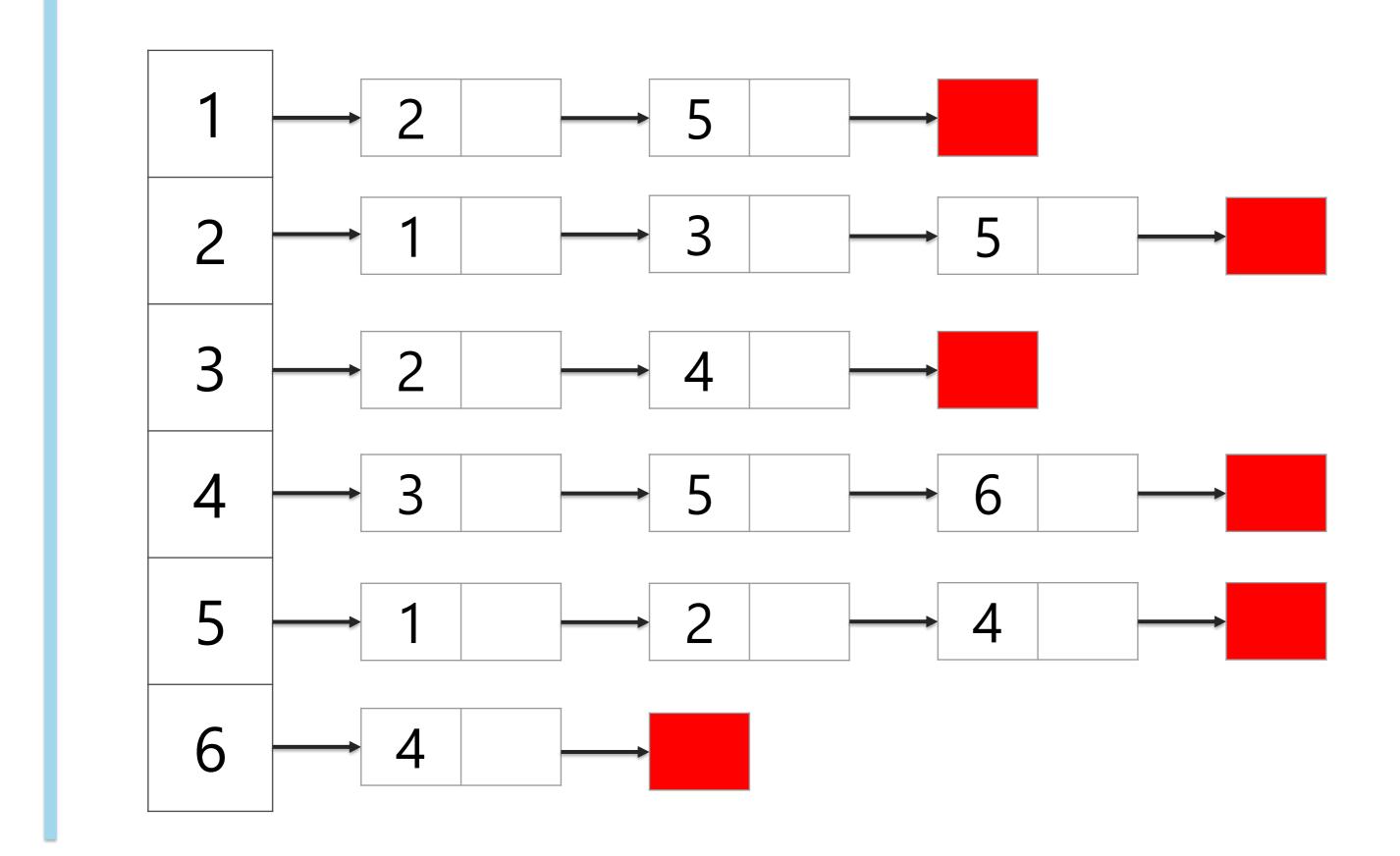
• List dùng để lưu trữ các đỉnh kề đỉnh với đỉnh đang xét.

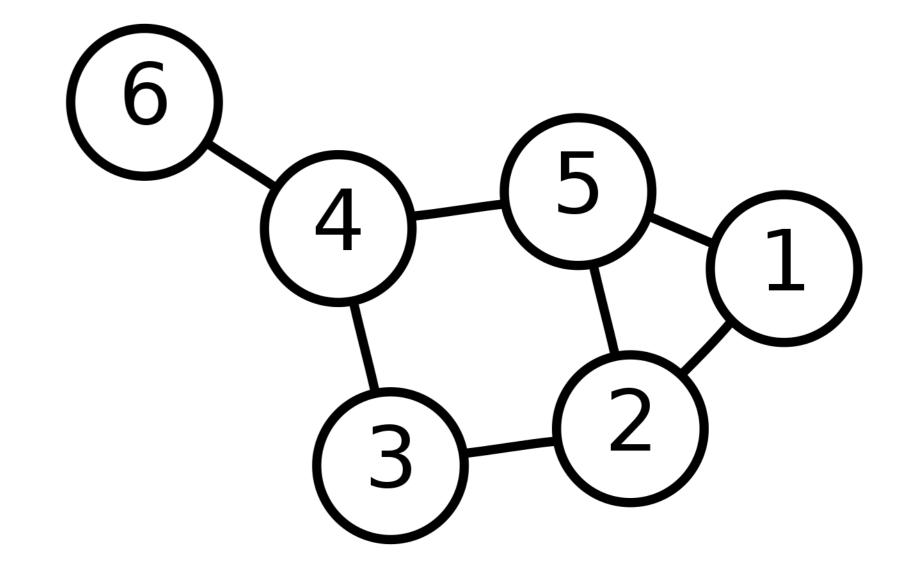

Sharing is learning

2. Biểu diễn đồ thị trên máy tính

2. Biểu diễn đồ thị trên máy tính

Danh sách cạnh (cung) – Incidence List:

- Một ma trận 2 cột (hoặc 3 cột hoặc nhiều cột) có nhiều dòng (số dòng phụ thuộc vào số cạnh).
- Dùng để lưu trữ các cặp đỉnh nối với nhau (lưu trữ đỉnh đầu và cuối của cạnh).
- Cột thứ 3 hoặc các cột khác dùng để lưu trọng số hoặc thông tin khác (nếu có).

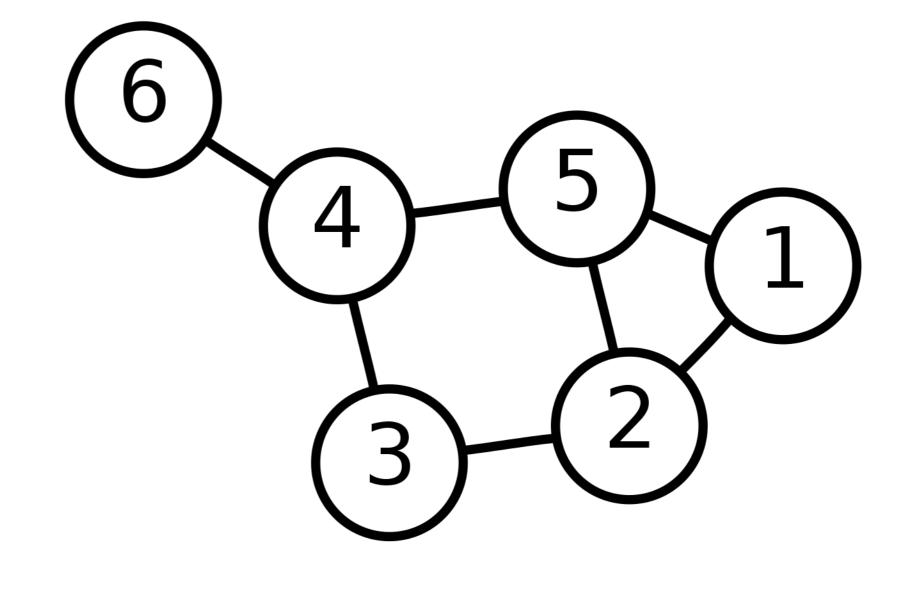

Sharing is learning

2. Biểu diễn đồ thị trên máy tính

Đầu	Cuối
1	2
1	5
2	3
2	5
3	4
4	5
4	6

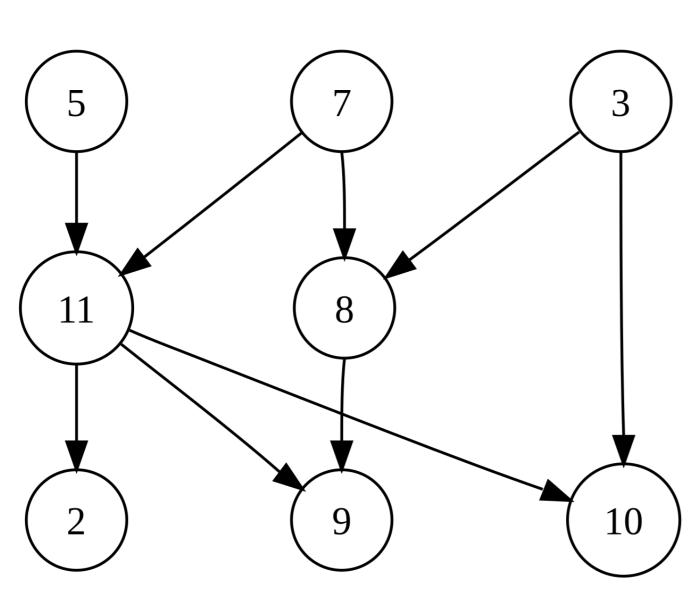
2. Biểu diễn đồ thị trên máy tính

Ma trận cạnh (cung) liên thuộc – Incidence Matrix:

- Một ma trận gồm n dòng và m cột với:
 - ✓ n là số đỉnh.
 - ✓ m là số cạnh.
- Áp dụng cho đồ thị có hướng.
- Dùng để lưu trữ các trạng thái của 1 đỉnh so với 1 cạnh:
 - ✓ 1: Nếu đỉnh đó là đỉnh đầu của cạnh e.
 - ✓ -1: Nếu đỉnh đó là đỉnh cuối của cạnh e.
 - √ 0: Nếu đỉnh không thuộc cạnh đang xét.

2. Biểu diễn đồ thị trên máy tính

	(3;8)	(3;10)	(5;11)	(7;8)	(7;11)	(8;9)	(11;2)	(11;9)	(11;10)
2							-1		
3	1	1							
5			1						
7				1	1				
8	-1			-1		1			
9						-1		-1	
10		-1							-1
11			-1		-1		1	1	1

2. Biểu diễn đồ thị trên máy tính

Ma trận kề (ma trận liên kết) – Adjacency Matrix	Biểu thị trạng thái, quan hệ giữa đỉnh với đỉnh (số cạnh nối/đường giữa các đỉnh).
Danh sách kề - Adjacency List	Biểu thị các đỉnh kề của 1 đỉnh.
Danh sách cạnh (cung) — Incidence List	Biểu thị các cạnh có trong đồ thị (đồ thị có hướng).
Ma trận cạnh (cung) liên thuộc — Incidence Matrix	Biểu thị trạng thái, quan hệ của đỉnh đối với cạnh.

3. Duyệt đồ thị theo chiều sâu và chiều rộng

Breadth-First Search	Depth-First Search
 Lần lượt lưu lại những đỉnh kề của đỉnh đang duyệt vào từ phía cuối tập đợi. Đánh dấu các đỉnh kề là đã duyệt. Lấy đỉnh từ phía đầu tập đợi để duyệt tiếp và tiếp tục cho đến khi tập đợi rỗng. Tập đợi có dạng là Queue. 	 Nếu tồn tại đỉnh kề chưa được duyệt thì chọn 1 đỉnh kề chưa được duyệt của đỉnh đang xét để duyệt tiếp và lưu đỉnh đang xét vào từ phía đầu tập đợi và đánh dấu đỉnh đang xét là đã duyệt. Lấy đỉnh từ phía đầu tập đợi để duyệt tiếp và tiếp tục cho đến khi tập đợi rỗng. Tập đợi có dạng là Stack.

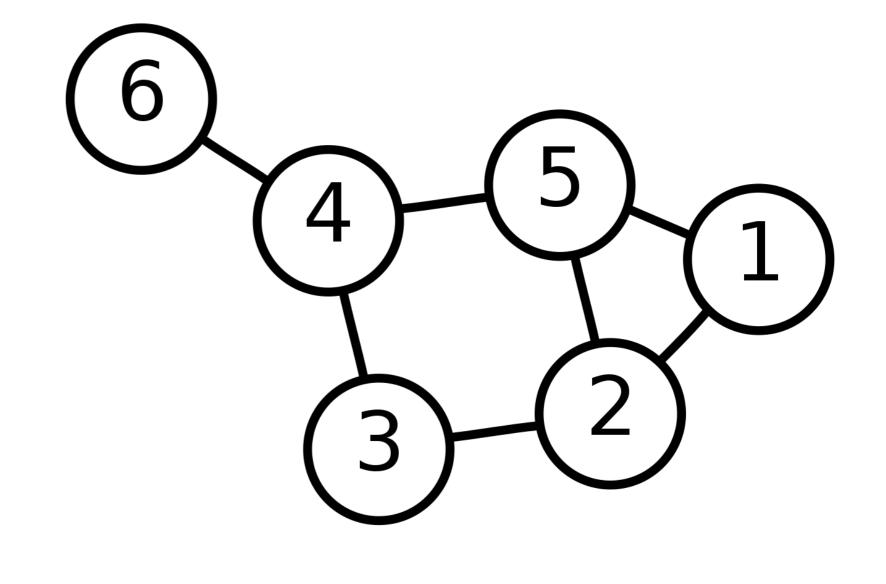

3. Duyệt đồ thị theo chiều sâu IVà chiều rộng

Breath-First Search:

Select Vertex: 1

Visited	1	2	5	3	4	6
Queue	1					
Queue	2	5				
Queue	5	3				
Queue	3	4				
Queue	4					
Queue	6					
Queue						

Output 1 2 5 3 4 6

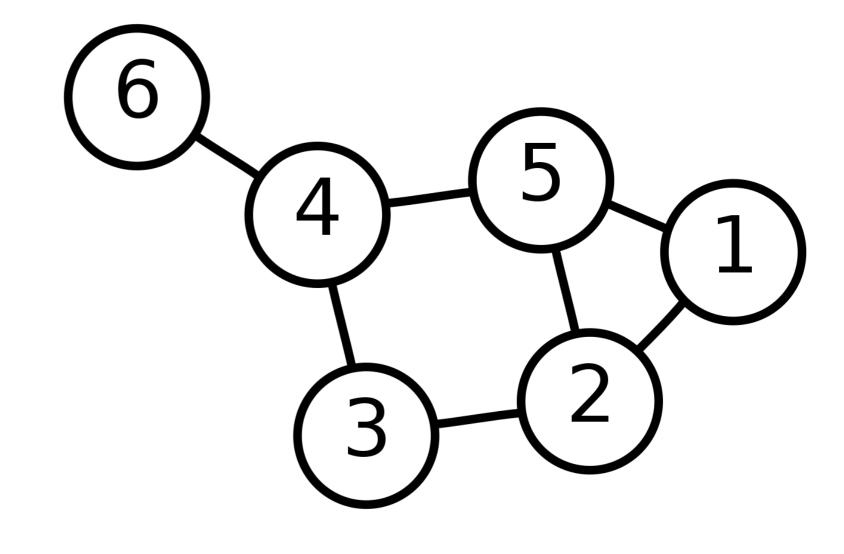
3. Duyệt đồ thị theo chiều sâu và chiều rộng

Depth-First Search:

Select Vertex: 1

Visited	1	2	3	4	5	6
Output	1	2	3	4	5	6

Select	2	3	4	5	6	X	X	X	X
				4	4				
			3	3	3	3			
		2	2	2	2	2	2		
	1	1	1	1	1	1	1	1	
	Stack								

Nội dung Training

I. Các thuật toán sắp xếp

II. Cây nhị phân

III. Bảng băm

IV. Đồ thị

V. Giải đề

Sharing is learning

1. Câu 1

- a. Hãy trình bày các bước giải thuật sắp xếp **chèn trực tiếp** để sắp xếp một dãy số nguyên **giảm dần** (không viết hàm) và cho biết độ phức tạp của giải thuật.
- b. Cho dãy số nguyên A sau: 20; 40; 65; 0; 1. Hãy chạy từng bước theo giải thuật ở câu 1.a để sắp xếp dãy sô A giảm dần.

1.Câu 1a

- ➢ Bước 1: i = 1;
- ightharpoonup Bước 2: x = a[i]; Tìm vị trí pos thích hợp trong đoạn a[1] đến a[i-1] để chèn a[i] vào
- > Bước 3: Dời chỗ các phần tử từ a[pos] đến a[i-1] sang phải 1 vị trí để dành chổ cho a[i]
- \rightarrow Bước 4: a[pos] = x; //có đoạn a[1]..a[i] đã được sắp
- > Bước 5: i = i+1;

Nếu i < n : Lặp lại Bước 2

Ngược lại: Dừng

Độ phức tạp:

Tốt nhất	Trung bình	Xấu nhất
O(n)	$O(n^2)$	$O(n^2)$

$$A = 20 40 65 0 1$$

$$i = 1$$

$$x = A[1] = 40$$

pos = 0

$$A = 40 20 65 0 1$$

$$i = 2$$

•
$$x = A[2] = 65$$

pos = 0

$$A = 65 40 20 0 1$$

$$i = 3$$

$$x = 0$$

$$pos = 3$$

$$A = 65 40 20 0 1$$

$$i = 4$$

$$x = 1$$

$$pos = 3$$

$$A = 40 \ 20 \ 65 \ 0 \ 1$$
 $A = 65 \ 40 \ 20 \ 1 \ 0$

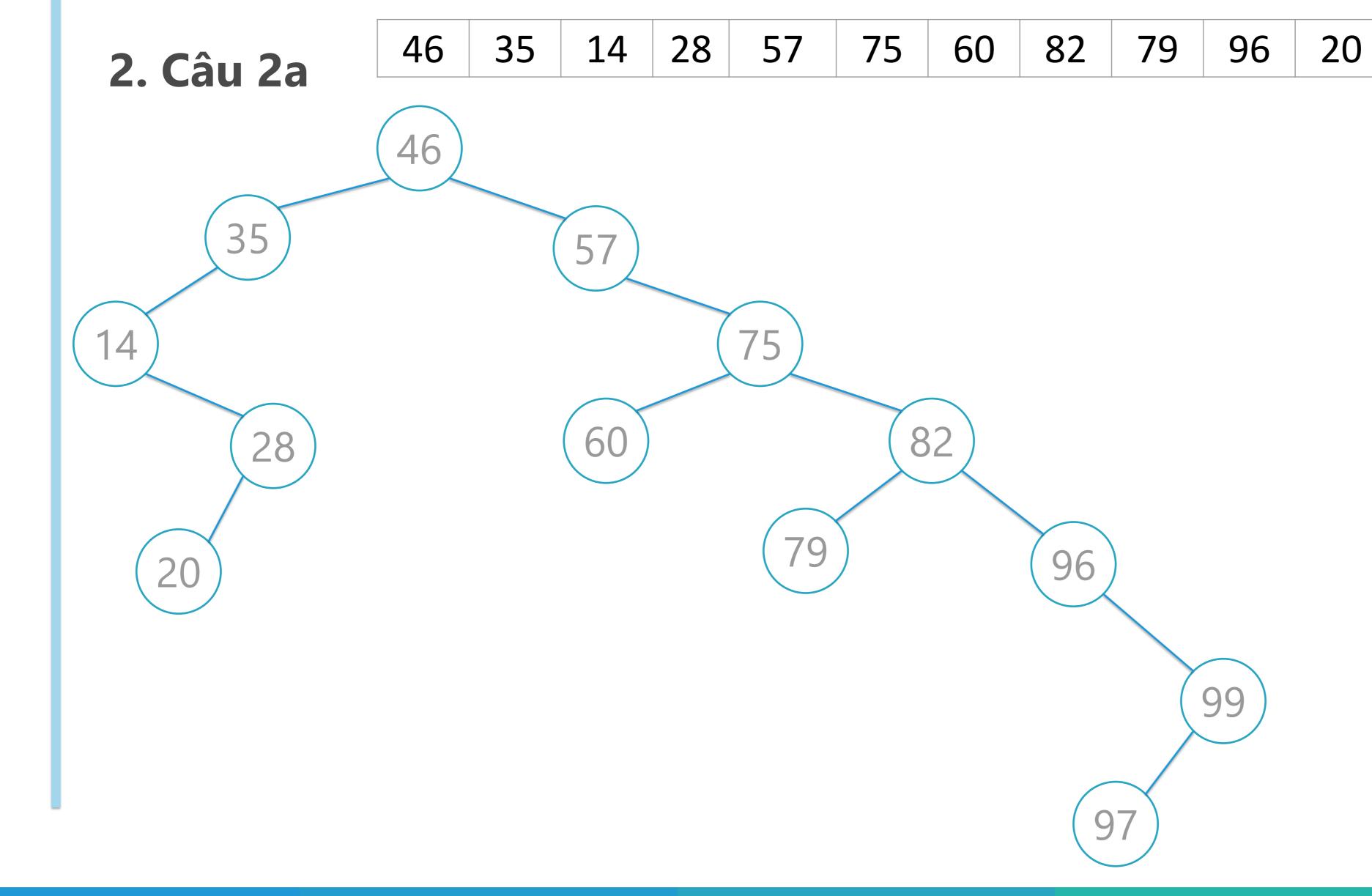
2. Câu 2

Cho dãy số nguyên B: 46; 35; 14; 28; 57; 75; 60; 82; 79; 96; 20; 99; 97 Hãy thực hiện các yêu cầu:

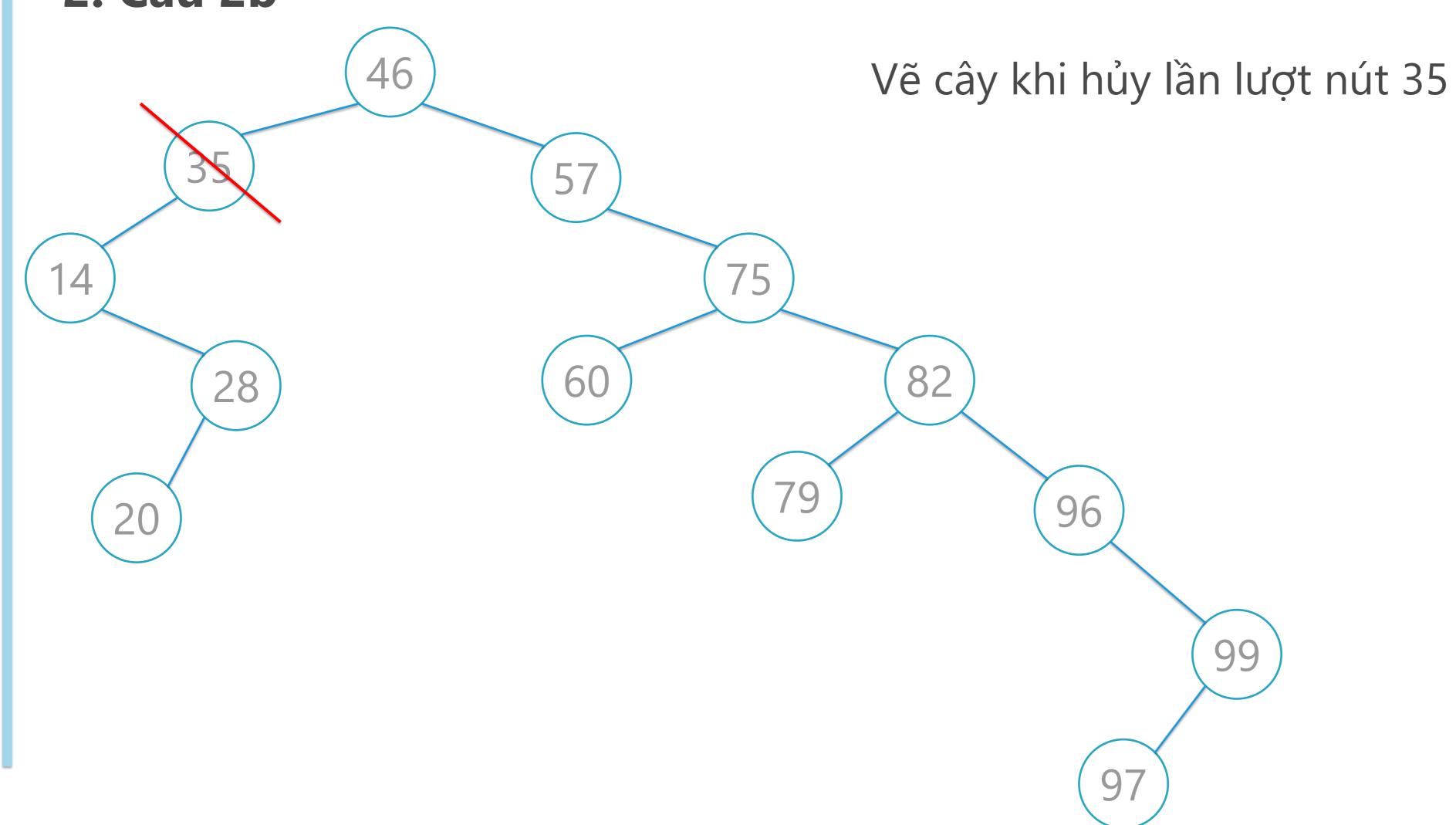
- a. Vẽ **cây nhị phân tìm kiếm** bằng cách thêm lần lượt từng số nguyên vào cây theo thứ tự từ trái qua phải của dãy số B.
- b. Vẽ cây khi hủy lần lượt nút 35; 14; 79; 46 trên cây, mỗi lần hủy 1 nút vẽ lại cây.
- c. Cho biết kết quả duyệt cây theo RNL, NRL.
- d. Viết hàm đếm số nút trên cây có giá trị lớn hơn 30.

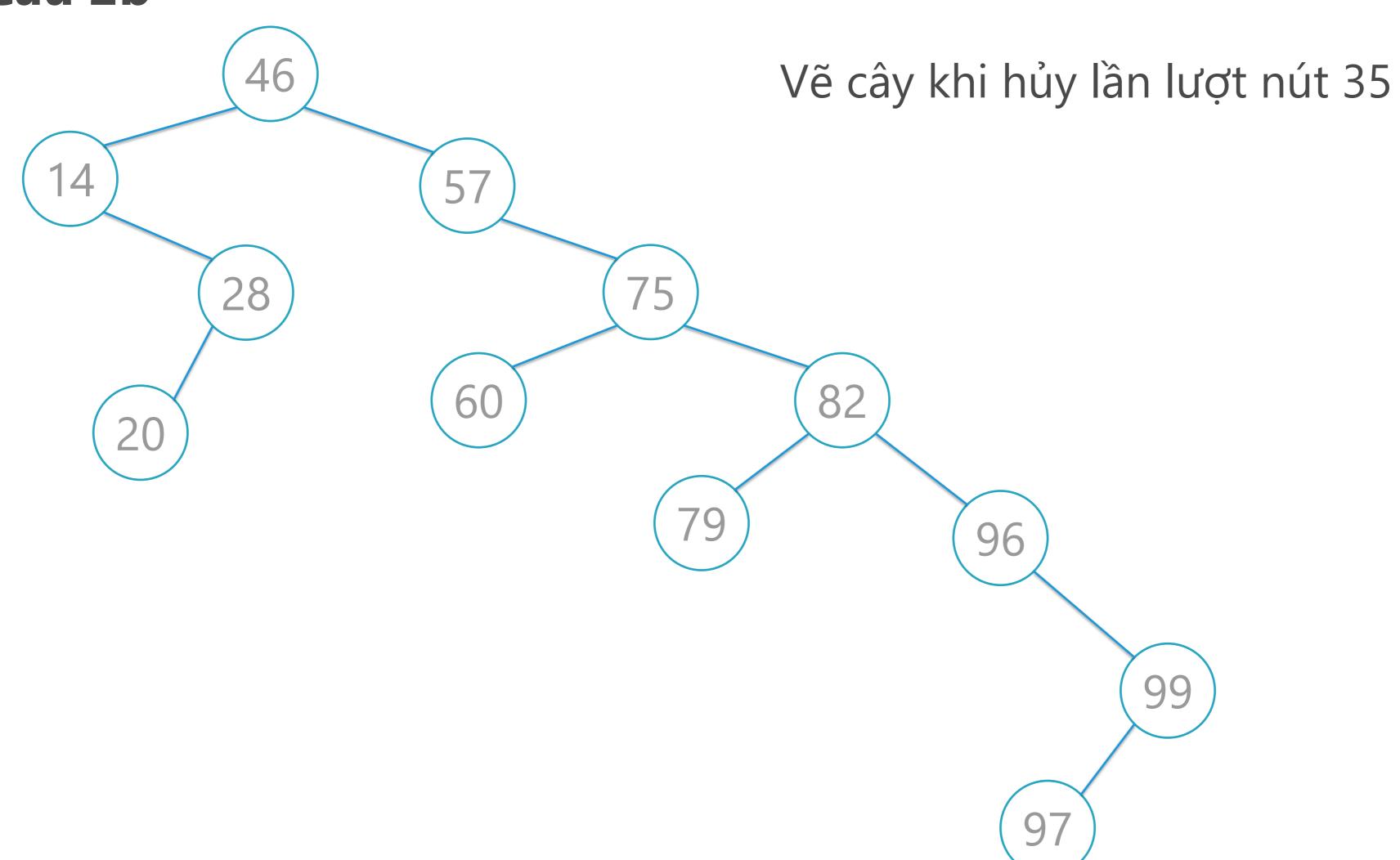
99

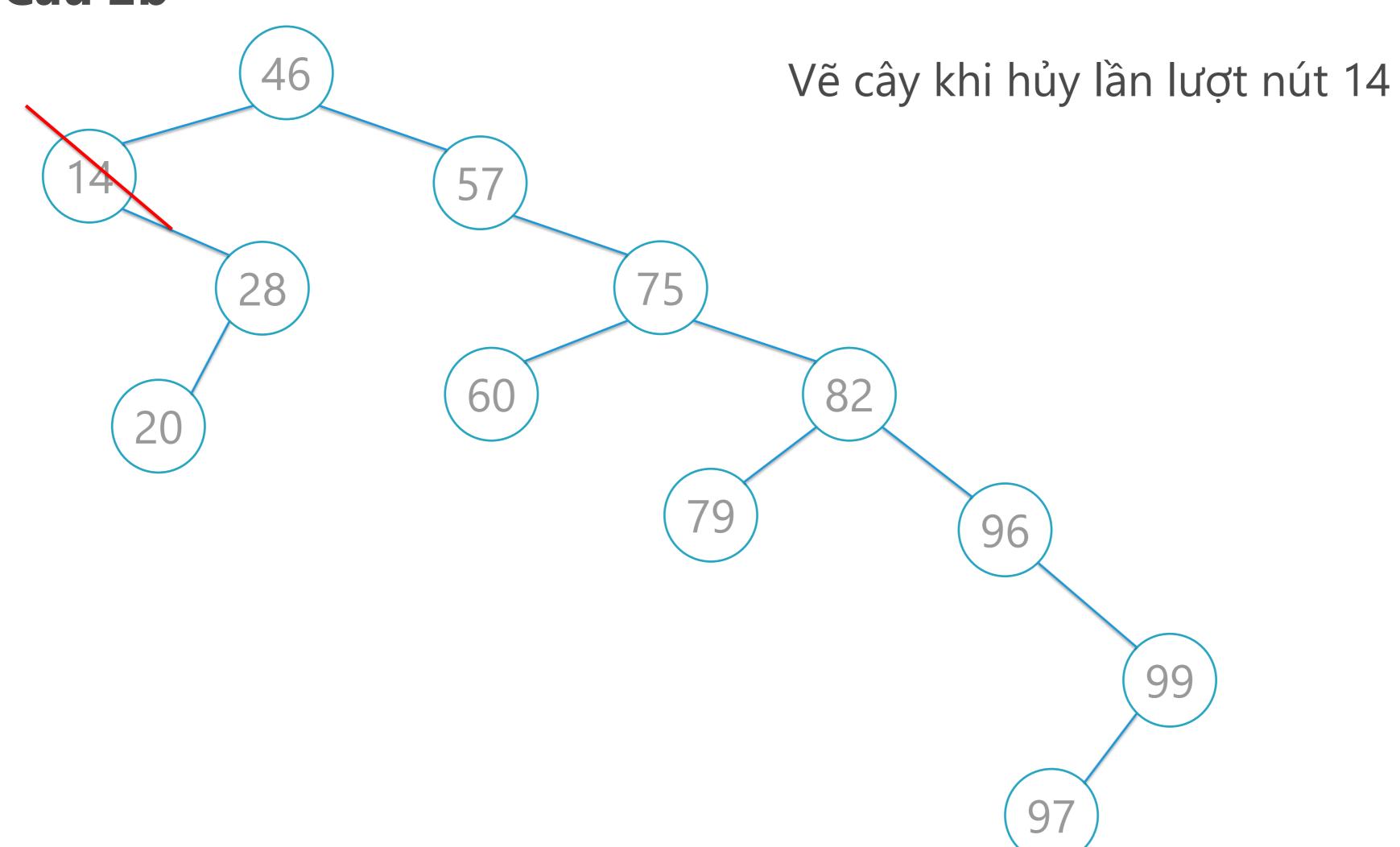

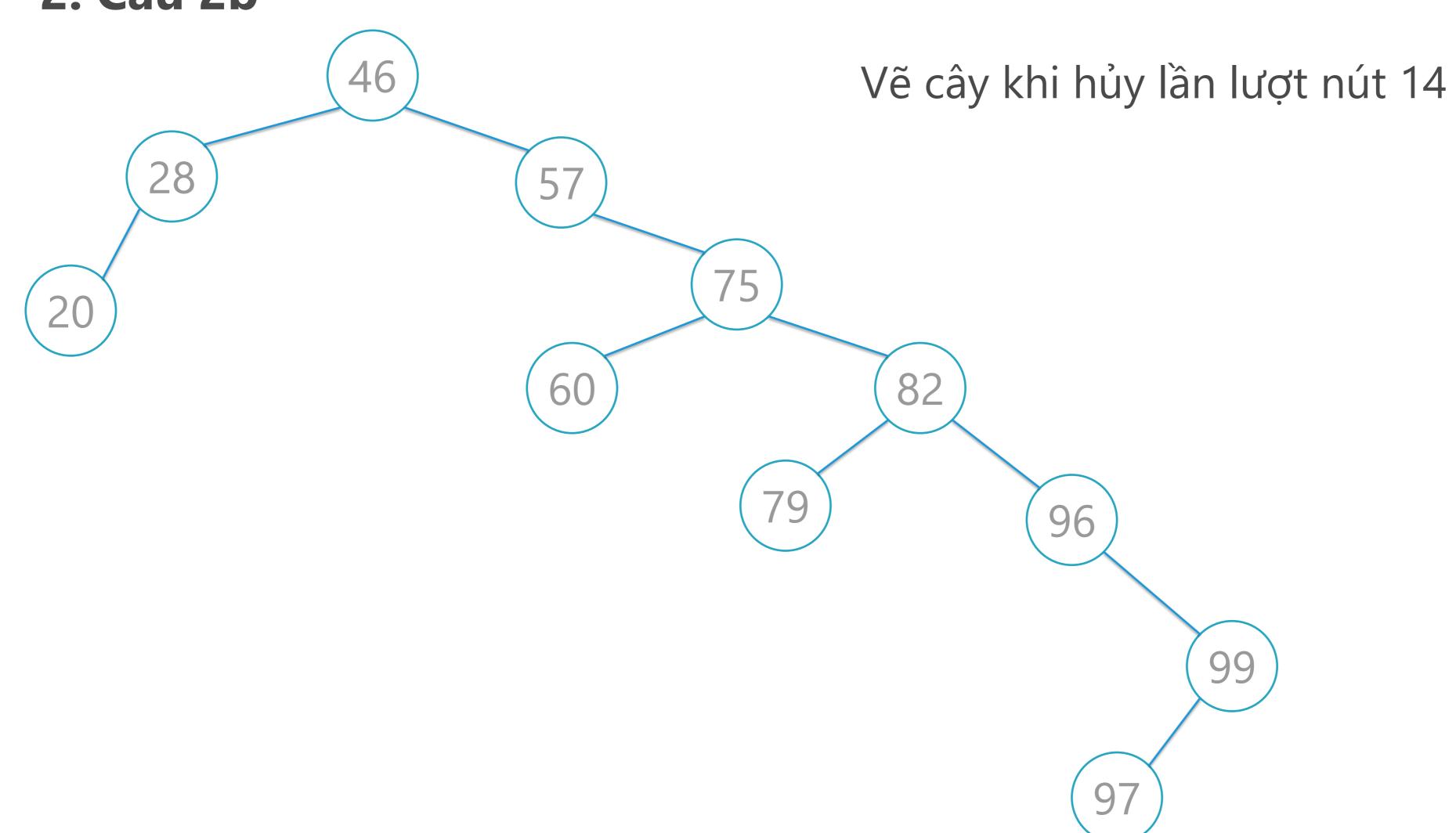

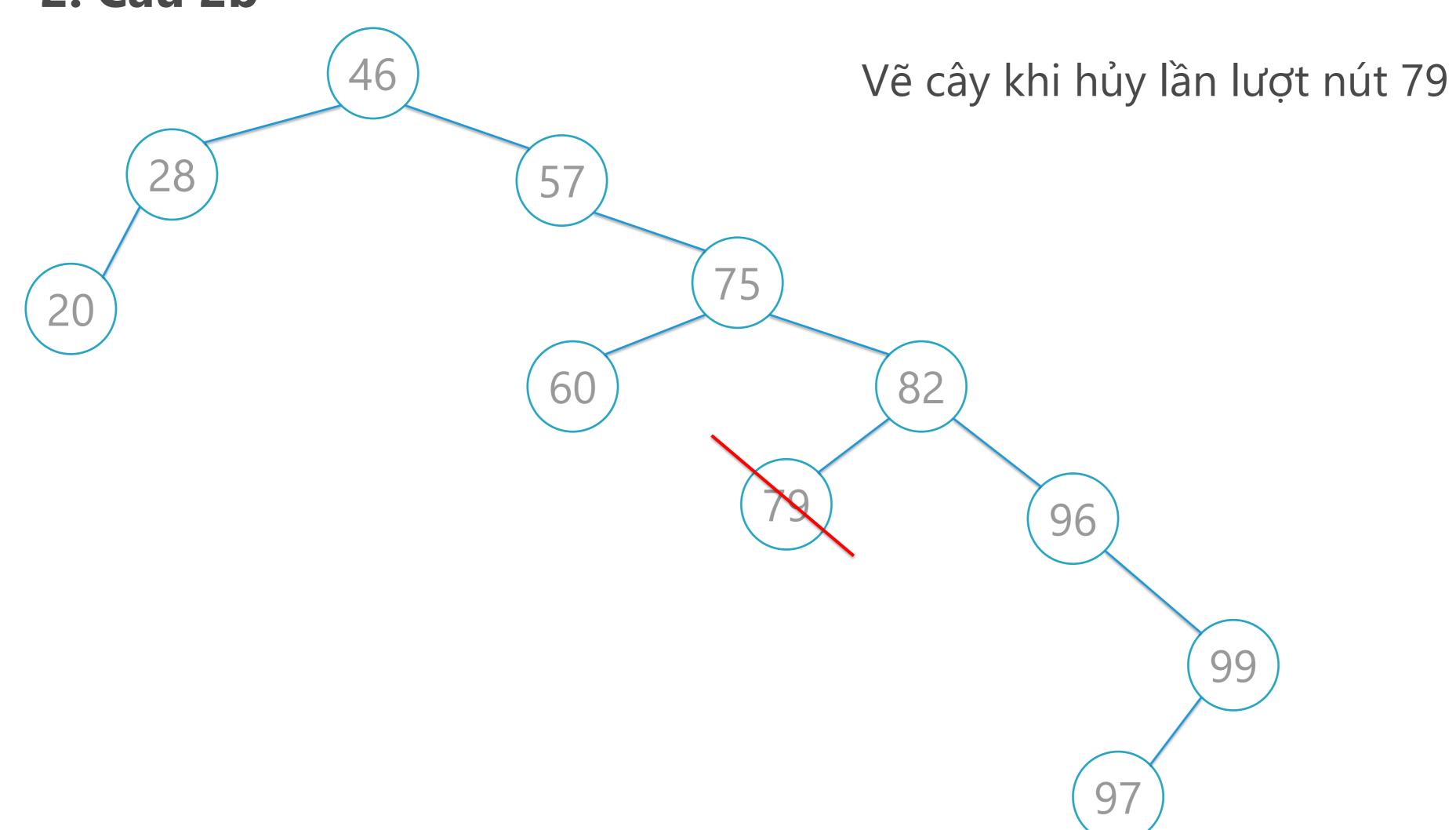

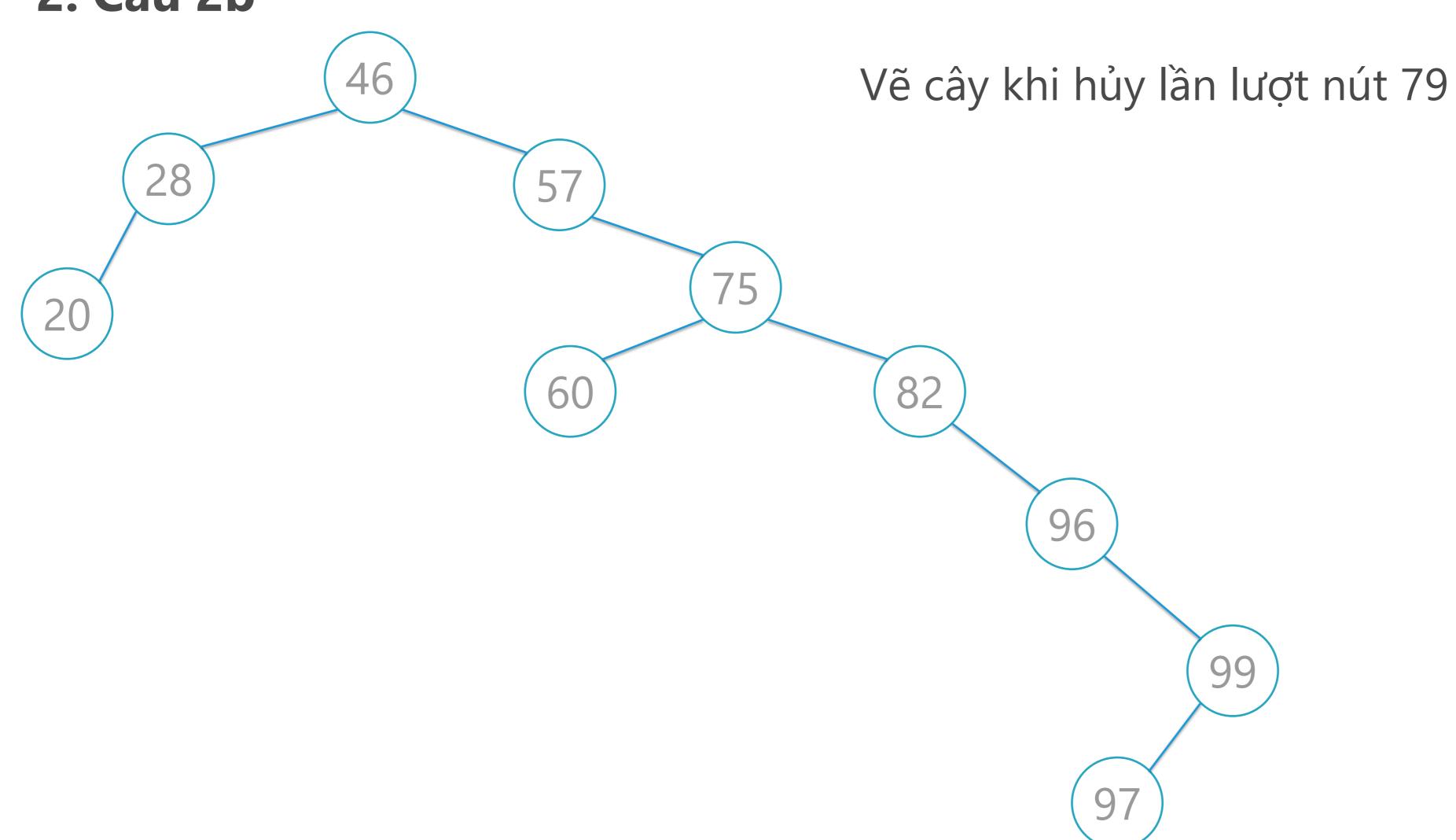

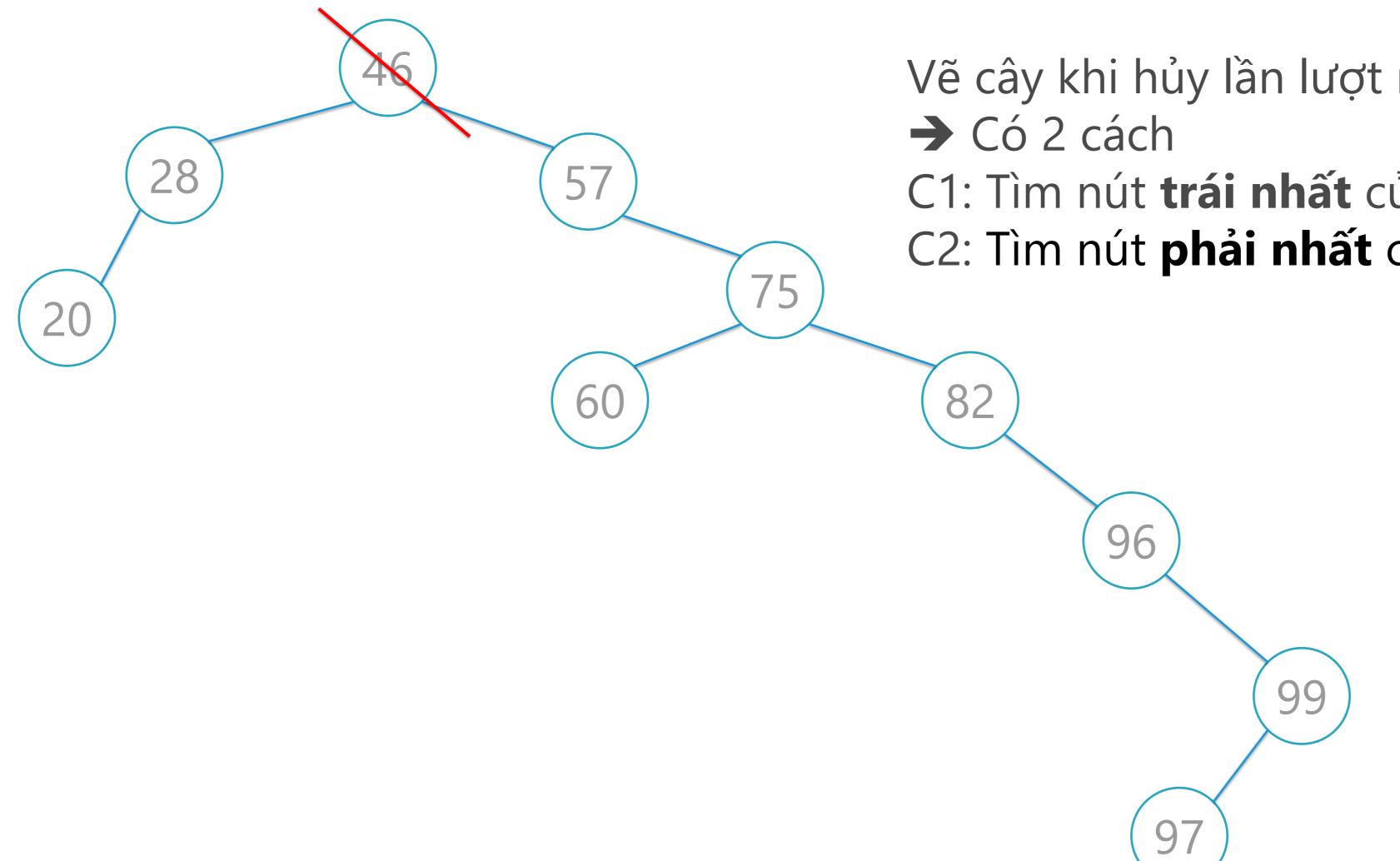

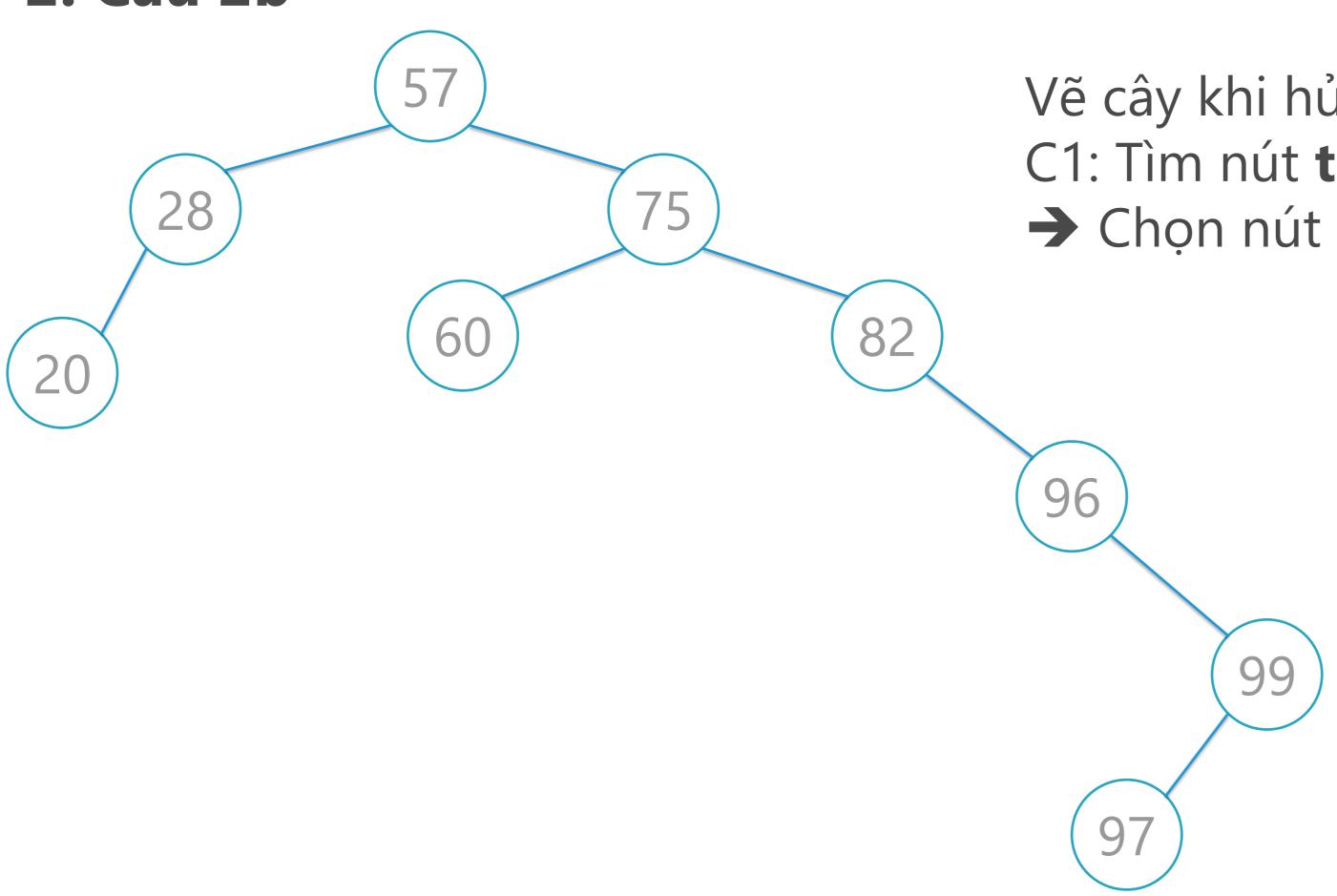
Vẽ cây khi hủy lần lượt nút 46

C1: Tìm nút trái nhất của cây con bên phải.

C2: Tìm nút phải nhất của cây con bên trái.

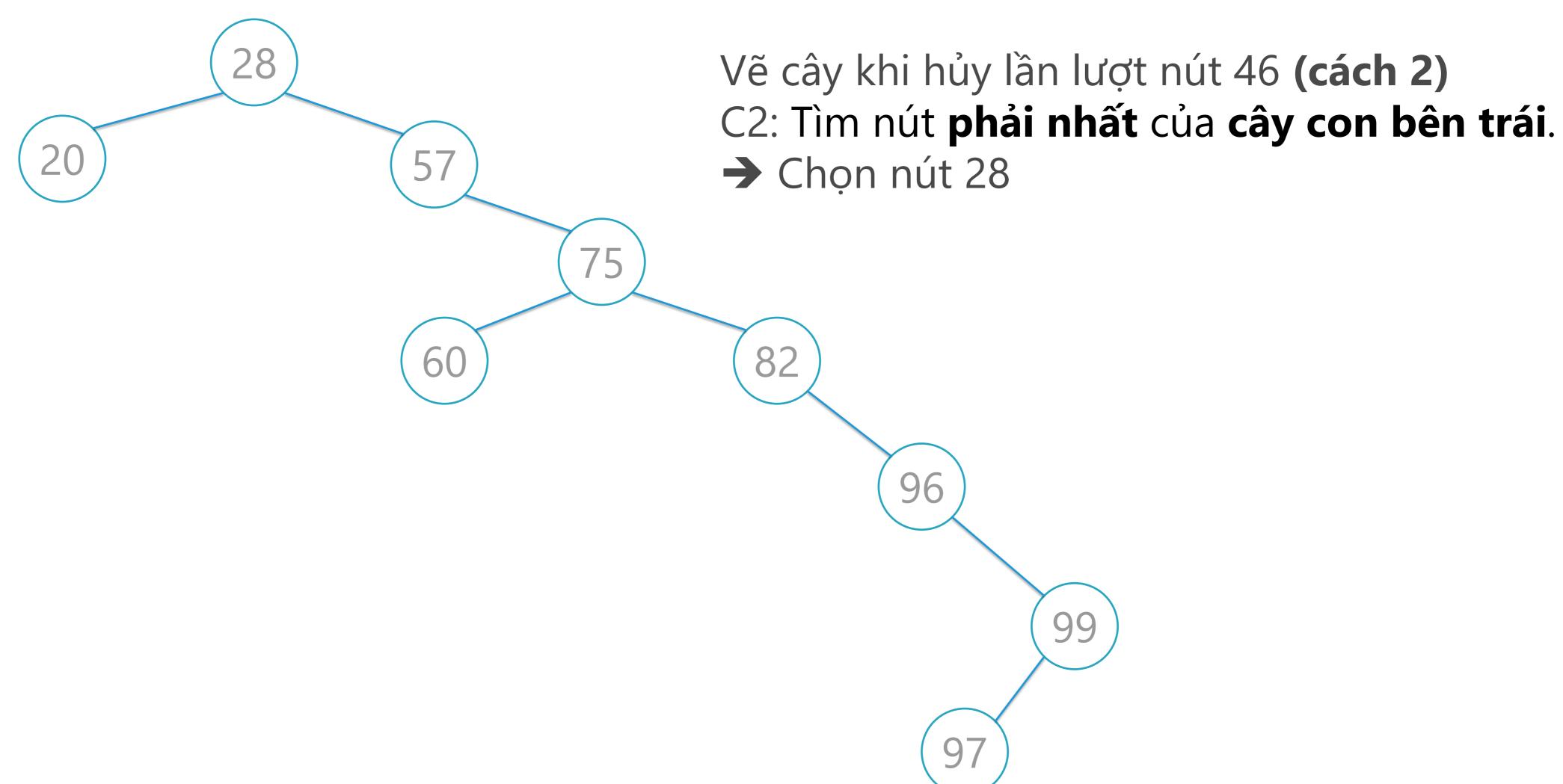
2. Câu 2b

Vẽ cây khi hủy lần lượt nút 46 (cách 1) C1: Tìm nút trái nhất của cây con bên phải.

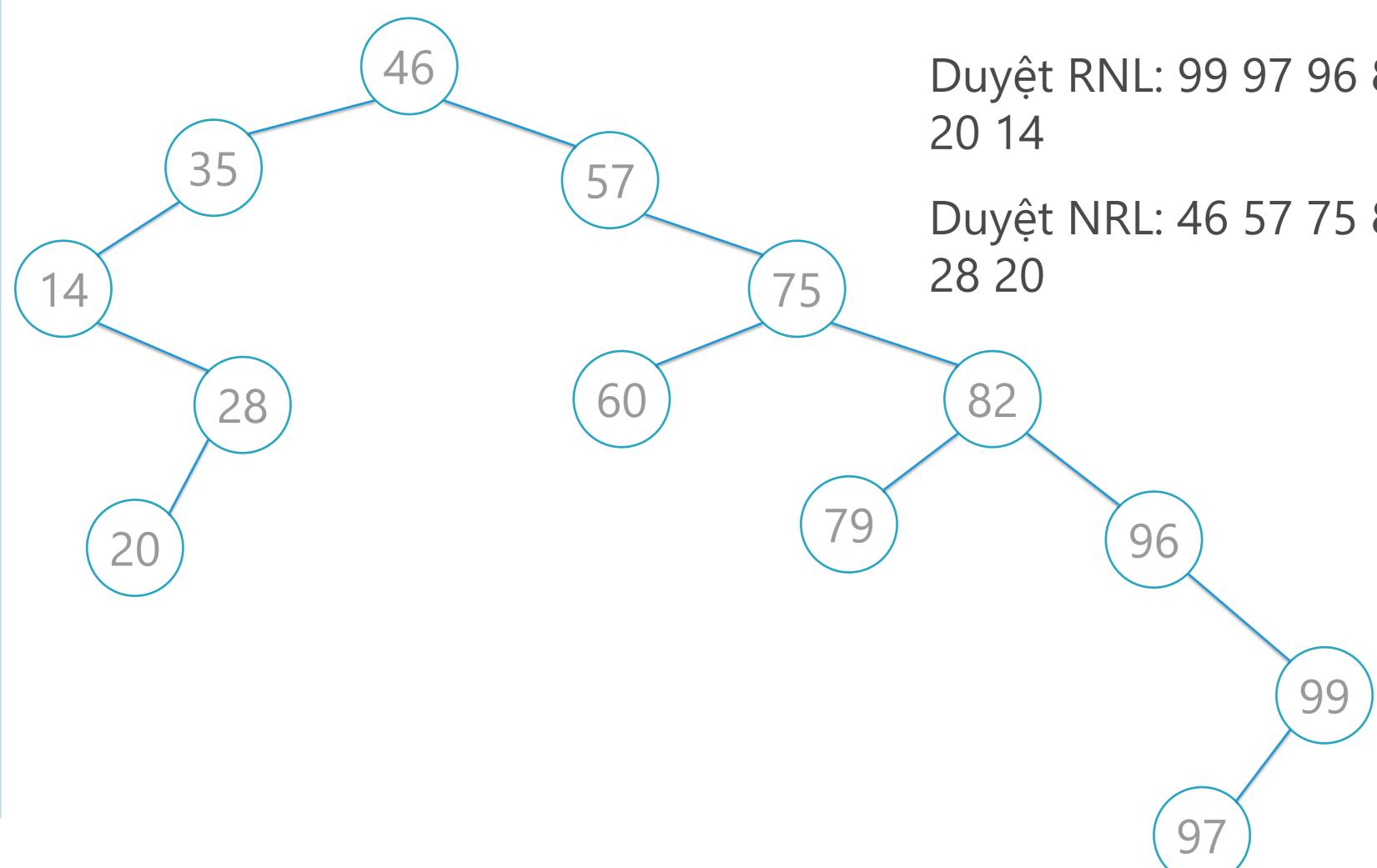
→ Chọn nút 57

2. Câu 2c

Duyệt RNL: 99 97 96 82 79 75 60 57 46 35 28

Duyệt NRL: 46 57 75 82 96 99 97 79 60 35 14

BAN Học TẬP Sharing is learning

2. Câu 2d

```
struct TNode
    int key;
    TNode* Left;
    TNode* Right;
};
void Dem_so_lon_hon_30(TNode *T, int& dem)
    if (T != NULL)
        if (T->key > 30)
            dem++;
        Dem_so_lon_hon_30(T->Right, dem);
        Dem_so_lon_hon_30(T->Left, dem);
```

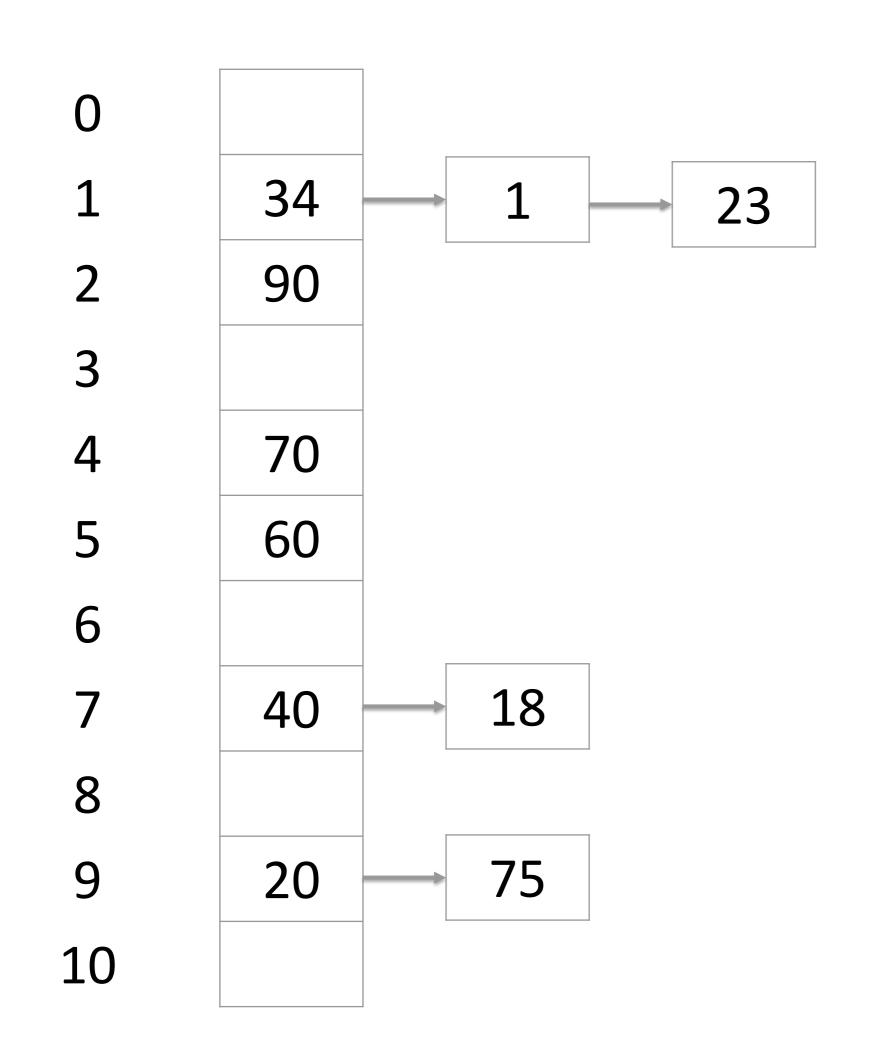

3. Câu 3

Cho dãy số nguyên C sau: 40; 34; 18; 20; 1; 70; 60; 23; 75; 90 và bảng băm gồm 11 ô trống. Hàm băm h(key) = key mod 11 (key % 11)
Hãy vẽ hình bảng băm khi thêm lần lượt vào bảng băm các số nguyên trong dãy C theo thứ tự từ trái qua phải. Trong trường hợp đụng độ, giải quyết bằng phương **pháp nối kết trực tiếp** (Direct/Separate chaining).

10 34	40
-------	----

- 40 % 11 = 7
- → Vào vị trí số 7
- 34 % 11 = 1
- → Vào vị trí số 1
- 18 % 11 = 7
- → Xảy ra đụng độ
- → Chèn vào danh sách liên kết ở vị trí số 7
- 20 % 11 = 9
- → Vào vị trí số 9
- 1 % 11 = 1
- → Xảy ra đụng độ
- → Chèn vào danh sách liên kết ở vị trí số 1

- 70 % 11 = 4
- → Vào vị trí số 4
- 60 % 11 = 5
- → Vào vị trí số 5
- 23 % 11 = 1
- Xảy ra đụng độ
- → Chèn vào danh sách liên kết ở vị trí số 1
- 75 % 11 = 9
- → Xảy ra đụng độ
- → Chèn vào danh sách liên kết ở vị trí số 9
- 90 % 11 = 2
- → Vào vị trí số 2

BAN HỌC TẬP KHOA CÔNG NGHỆ PHẦN MỀM CHUỐI TRAINING CUỐI HỌC KÌ 2 NĂM HỌC 2021 - 2022

CẢM ƠN CÁC BẠN ĐÃ THEO DÕI. CHÚC CÁC BẠN CÓ KẾT QUẢ THI THẬT TỐT!

Ban học tập

Khoa Công Nghệ Phần Mềm Trường ĐH Công Nghệ Thông Tin ĐHQG Hồ Chí Minh

Email / Group

bht.cnpm.uit@gmail.com
fb.com/groups/bht.cnpm.uit